

GENERATIONSSKIFTE AF ET ANPARTSSELSKAB

HD R - afsluttende projekt eksamens opgave

Navn: Freja Stougaard

Jørgensen

Studienummer: 108693

Navn: Sissel Borlund

Madsen

Studienummer: 108665

Uddannelsens navn: HD

(R)

Dato: 6. Maj 2020 kl. 12

Vejleder: Søren William

Bech

Gruppe nr.: Fri-95076-9

Antal anslag: 138.460

Antal sider: 79

Indholdsfortegnelse

1.1 Indledning:	4
1.2 Problemformulering:	4
1.3 Afgrænsning:	5
1.4 Målgruppe:	6
1.5 Materialevalg:	6
1.6 Opgavestruktur og metodevalg:	7
1.6.1 Indledende overvejelser:	7
1.6.2 Omstruktureringsmodeller:	7
1.6.3 Værdiansættelsesmetoder:	8
1.6.4 Generationsskiftmodeller:	8
1.6.5 Værdiansættelse af case virksomhed:	8
1.6.6 Den praktiske tilgang til generationsskiftet:	8
1.6.7 Konklusion:	8
1.7 Forkortelser og forklaring:	9
2.1 De indledende overvejelser:	9
2.2 Bløde og hårde værdier:	10
2.2.1 Bløde værdier:	10
2.2.2 Hårde værdier:	11
2.3 Overdragerens overvejelser forud for generationsskifte:	11
3.1 Forberedelse af virksomheden på generationsskiftet:	13
3.2 Vigtige dokumenter ved generationsskifte:	13
4.1 Beskrivelse af case virksomhed:	15
5.1 Omstruktureringsmodeller:	16
5.2 Aktieombytning:	16
5.2.1 Skattepligtig aktieombytning:	17
5.2.2 Skattefri aktieombytning:	17
5.2.3 Aktieombytning med tilladelse:	17
5.2.4 Skattemæssige konsekvenser:	19
5.2.5 Skattefri ombytning uden tilladelse:	19
5.2.6 Skattemæssige konsekvenser:	20
5.3 Spaltning:	21
5.3.1 Skattepligtig spaltning:	22
5.3.2 Ophørsspaltning:	22
5.3.3 Grenspaltning:	22

5.3.4 Skattefri spaltning med tilladelse:.....	23
5.3.5 De skattemæssige konsekvenser:.....	24
5.3.6 Skattefri spaltning uden tilladelse:.....	25
5.3.7 Forhold mellem aktiver og passiver:.....	25
5.4 Tilførsel af aktiver:	26
5.4.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver:	27
5.4.2 Skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse:	27
5.4.3 Vederlæggelse:.....	27
5.4.4 Dato for tilførsel:.....	28
5.4.5 Tilladelse til og anmeldelse af tilførsel af aktiver:	28
5.4.6 Skattemæssige konsekvenser:	28
5.4.7 Tilførsel af aktiver uden tilladelse:.....	29
6.1 Værdiansættelsesmodeller:.....	30
6.2 Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, med fokus på gaveafgiftsberegning	31
6.2.1 Fast ejendom:	31
6.2.2 Driftsmidler og varelager:.....	32
6.2.3 Gæld:	32
6.3 Den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 om fast ejendom	32
6.4 TSS-cirkulære 2000-9 om aktier	33
6.5 TSS-cirkulære 2000-10 om goodwill.....	34
6.5.1 Konstant udviklingstendens:	36
6.5.2 Forrentning af selskabets aktiver:.....	36
6.5.3 Kapitalisering:.....	37
6.6 Værdiansættelsesvejledning E nr. 238.....	38
7.1 Generationsskiftmodeller:	39
7.2 Salg af anparter uden succession	39
7.3 Salg af anparter med succession.....	39
7.3.1 Familie.....	41
7.3.2 Nære medarbejdere.....	41
7.3.3 Tidligere ejer	42
7.4 Indløsning af overdragerens anparter	43
7.5 Holdingselskabsmodellen	44
7.6 Søsterselskabsmodellen.....	45
8.1 Værdiansættelse af Dyrslægehuset ApS.....	46
8.2 Værdiansættelse af Dyrslægehuset ApS efter 2000-cirkulærerne:.....	46

8.2.1 Goodwill:	46
8.2.2 Ejendommen.....	48
8.2.3 Anparter/den samlede handelsværdi.....	48
8.3 Værdiansættelse af Dyrlægehuset ApS efter cirkulære nr. 185 af 17. november 1982:.....	49
8.3.1 Fast ejendom:	50
8.3.2 Driftsmidler og varelager:.....	50
8.3.3 Gæld:	51
8.3.4 Den samlede handelsværdi:	51
9.1 Generationsskiftet af Dyrlægehuset ApS	53
9.2 Overdragelse uden succession:	53
9.3 Overdragelse med succession:.....	54
9.4 Omstrukturering med efterfølgende generationsskifte.....	56
9.4.1 For og imod omstrukturering til holdingselskaber:.....	57
9.5 Spaltning:.....	58
9.6 Indløsning:	62
9.7 Holdingselskabs-modellen:.....	65
9.8 Søsterselskabsmodellen:	67
10.1 Diskussion af generationsskifte af Dyrlægehuset ApS.....	72
11.1 Konklusion:.....	76
12.1 Perspektivering:	79
13.1 Litteraturliste:	80

1.1 Indledning:

Vi har valgt at arbejde med emnet ”Generationsskifte”, da det er et område, vi flere gange er stødt på i forbindelse med vores daglige virke som revisorer, men et emne som vi samtidig ved ganske lidt om.

Der er flere overvejelser, problemstillinger og muligheder forbundet med et generationsskifte – både for overdrageren, men ligeledes for overtageren, hvad enten denne er udenforstående eller nærtstående.

Formålet med opgaven er at skabe overblik over teorien bag generationsskifte af virksomheder, samt de overvejelser der opstår både forud og i forbindelse med et generationsskifte. Opgaven vil derfor indbefatte relevant teori til brug for generationsskifte, samt teori til brug for værdiansættelsen.

Der er mange involverede parter i et generationsskifte, og det kræver både tid og ressourcer at planlægge processen, herunder vurdere hvordan dette gøres mest hensigtsmæssigt, samt efterfølgende at sikre sig, at alt forløber som planlagt.

En klassisk problemstilling i forbindelse med generationsskiftet/virksomhedsoverdragelsen er skatteoptimering. Vi vil derfor gennemgå de forskellige generationsskiftemodeller – Herunder belyse hvilken betydning de forskellige modeller har for størrelsen på skattebyrden, samt give en anbefaling af, hvordan virksomheden kan sammensætte sin overdragelsesaftale, så den er skattemæssigt optimal for alle parter.

Opgavens fokus vil derfor være en uddybende beskrivelse af generationsskifteprocessen, udpege særligt risikofyldte områder, og ligeledes beskrive mulige løsninger til et succesfuldt generationsskifte.

1.2 Problemformulering:

Det er vigtigt for et succesfuldt generationsskifte, at alle parter kender virksomheden, samt de parter, der er direkte relateret til overdragelsen; Overdrageren og erhververen.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i teoretiske modeller, men vi vil ligeledes benytte Dyrslægehuset ApS til at belyse disse i et praktisk eksempel.

For mange virksomhedsejere kan det være svært at overdrage virksomheden til anden part. Der er oftest lagt mange timer og ressourcer i at drive virksomheden og sætte sit præg på denne, og man kan ikke altid sikre sig, at virksomheden vil drives videre, som hidtil. Overdragerens rolle er derfor essentiel for generationsskifteprocessen – Hvorvidt den forløber problemfrit.

Udover planlægningen som vi tidligere har nævnt, er både forberedelse og udførsel vigtige elementer i generationsskiftet. Parterne skal forud for påbegyndelsen være enige om slutresultatet, da der kan være forskellige interesser, samt forskellige forestillinger om, hvordan virksomheden skal drives fremadrettet. Det er derfor vigtigt, at der i overdragelsesaftalen er en klart defineret ansvarsfordeling, overdragelsesdato m.m., så eventuelle uoverensstemmelser undgås.

Dyrlægehuset ApS har ikke truffet valg om køber/modtager af deres virksomhed, da både handelsværdien og de skattemæssige muligheder spiller ind. Vi vil derfor undersøge og ligeledes anbefale Dyrlægehuset ApS hvilken løsning, der er mest fordelagtig.

Vi vil herunder redegøre, analysere og diskutere følgende:

1. Hvilke overvejelser bør ejerne gøre sig forud for generationsskiftet?
2. Hvordan forberedes virksomheden på et generationsskifte?
3. Hvordan værdiansættes virksomheden – Herunder vil vi ligeledes fokusere på hvornår modellerne benyttes og hvordan disse kan anvendes på Dyrlægehuset ApS?
4. Hvilke modeller kan benyttes ved generationsskifte, og hvordan optimeres skatteforholdene på bedst mulig vis for alle involverede parter?

1.3 Afgrænsning:

Vi har i vores opgave valgt at fokusere på generationsskifte af et anpartsselskab til både tredjemand og en person inden for gaveafgiftskredsen. Opgavens fokus vil være på generationsskifte til den yngre generations, og opgaven vil derfor ikke belyse generationsskifte til en ægtefælle.

Opgaven omhandler udelukkende generationsskifte af anpartsselskaber, hvorfor teori og modeller der udelukkende kan benyttes af personligt ejede virksomheder eller aktieselskaber, som f.eks. A/B-modellen, ikke belyses i opgaven.

Vi tager udgangspunkt i et fiktivt ApS, som vi forudsætter, er etableret, hvorfor vi ligeledes afgrænser os fra først at foretage en virksomhedsomdannelse.

Vi vil i vores opgave sætte fokus på de skattemæssige konsekvenser, og ligeledes de overvejelser og problemstillinger, der opstår i forbindelse med et generationsskifte.

Selskabet er dansk – ligeledes danskejet, hvorfor vi ikke berører regler, der angår udenlandske regnskabs- og skattemæssige forhold.

Hvis der er særlige regler for regnskaber, der potentielt kan have indflydelse på de valgte metoder, vil disse anvendes i opgaven.

Opgaven vil omhandle klargøring af virksomheden til at gennemføre et generationsskifte, og vi vil i forbindelse hermed anvende relevante omstrukturerings-, værdiansættelses- og generationsskiftemodeller. Derudover vil vi belyse de overvejelser, som både sælger/overdrager og køber/erhverver skal gøre sig.

Vores valg er taget med henblik på at skabe eksistensberettigelse for opgaven i relation til den praktiske tilgang til et generationsskifte.

1.4 Målgruppe:

Vores opgave vil primært henvende sig til indehaverne af **Dyrlægehuset ApS**, da det er denne virksomhed der benyttes som case. Ligeledes vil opgaven dog kunne bruges som inspiration til virksomheder, der ligeledes overvejer et generationsskifte.

Vi forudsætter i vores tilgang til opgaven, at læseren har grundlæggende forståelse for regnskabsmæssige- og skattemæssige problemstillinger, samt virksomhedsøkonomi, da opgaven som nævnt er henvendt til virksomhedsejer med forståelse herfor.

Opgaven henvender sig ligeledes til virksomhedens øvrige interne interessenter, såsom medarbejdere, da både processen for og resultatet af generationsskiftet vil kunne påvirke deres hverdag – og muligvis også ansættelse.

Vi forudsætter ikke, at læseren har grundlæggende viden om generationsskifte, samt de teorier der relaterer sig hertil, da de belyses i opgavens redegørelse.

1.5 Materialevalg:

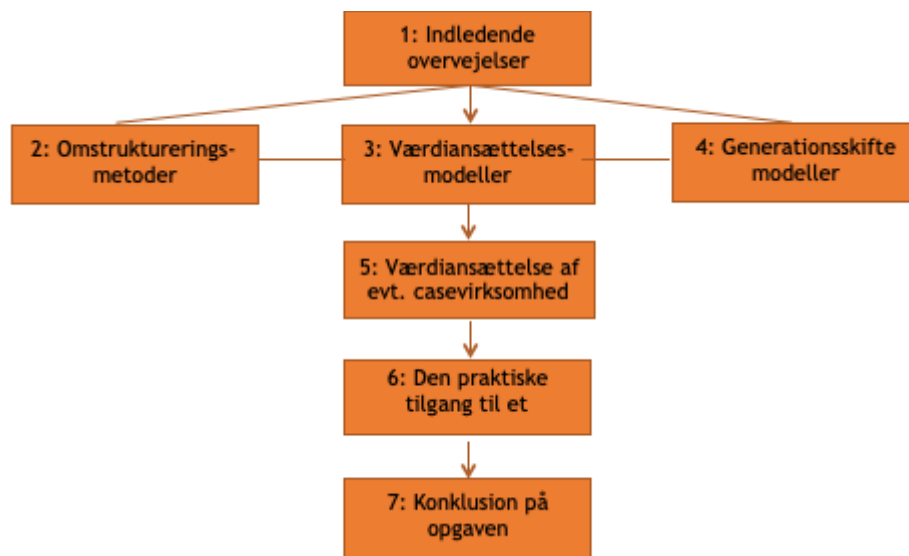
Vi vil basere opgaven på seneste aflagte årsrapport fra en dyrlægeklinik der benyttes som baggrund for den fiktive virksomhed Dyrlægehuset ApS, samt anden relevant teori – herunder revisionshusenes publikationer vedr. generationsskifte. Vi vil ligeledes inddrage lovgivning og bindende svar fra Skattestyrelsen, hvor det vurderes relevant.

Vi vurderer, at sammensætningen af litteratur er troværdig, hvorfor den vurderes egnet som grundlag for og til besvarelse af denne opgave.

Grundet coronavirussen Covid-19 har alle biblioteker været lukke siden midten af marts, inklusiv CBS' bibliotek. Dette har givet udfordringer i forbindelse med at opnå adgang til opdateret materiale vedrørende generationsskifte. For nogle områder i opgave har det været muligt at

fremskaffe de nyeste udgaver af faglige bøger, hvor det i andre områder af opgaven har været nødvendigt at benytte gamle udgaver. Hvor vi har været bekendt med ændringer i lovgivningen, har vi opdateret teorien. Det er vores vurdering, at der ikke er yderligere ændringer.

1.6 Opgavestruktur og metodevalg:

Figur 1 – Egen tilvirkning

1.6.1 Indledende overvejelser:

Her sætter vi fokus på de overvejelser, sælger bør gøre sig allerede forud for generationsskiftet. Det gælder både ved succession, hvor man skal forberede sin aftager på at overtage virksomheden, og dermed etablere de rette kompetencer for virksomheden - og ved salg til 3. part. Man bør som virksomhedsejer ligeledes gennemgå virksomhedens struktur, så nødvendige ændringer foretages, så denne er mest optimal for den/de kommende ejer/e.

1.6.2 Omstrukturingsmodeller:

Vi vil gennemgå de modeller, der oftest anvendes med henblik på at sikre ejerne den største optimering af de skattemæssige forhold, samt sikrer den rette struktur for et lettere generationsskifte. Det er ligeledes i dette afsnit, der danner grundlag for, hvorvidt virksomheden har den rette struktur eller hvorvidt der bør foretages en omstrukturering.

1.6.3 Værdiansættelsesmetoder:

I forbindelse med værdiansættelse og beregning af handelsværdien på en virksomhed, vil vi gennemgå den gældende lovgivning på området og i den forbindelse afdække teorien omkring Skattestyrelsens vejledninger herfor. Dette afsnit vil altså tydeliggøre måden hvorpå, vi fastsætter handelsværdien på virksomheden.

1.6.4 Generationsskiftemodeller:

Vi vil gennemgå de modeller, der vurderes mest anvendelige for et anpartsselskab til at gennemføre et forestående generationsskifte. Afsnittet vil derfor indeholde redegørelse for forskellige generationsskiftemodeller, men vil ligeledes benyttes i praktisk anvendelse i opgavens analyse.

1.6.5 Værdiansættelse af case virksomhed:

På baggrund af det tidligere beskrevet afsnit om værdiansættelsesmodeller, vil vi foretage en værdiansættelse af virksomheden. Vi vil her også tage højde for de forskelle, der måtte være ift. Succession og salg til 3. part. Vi vil afslutningsvis sammenholde de resultater, vi har beregnet på baggrund af de anvendte modeller, samt tydeliggøre de væsentligste forskelle.

1.6.6 Den praktiske tilgang til generationsskiftet:

Vi vil her inddrage alle tidligere beskrevet modeller – med undtagelse af værdiansættelsesmodeller, som er anvendt i tidligere afsnit, og anvende dem i praksis til planlægning og gennemførelse af et generationsskifte. Eksemplerne vil være et kvalificeret bud på, hvordan ejer/ejerne kan vælge at overdrage virksomheden.

1.6.7 Konklusion:

Vi vil i vores konklusion forsøge at give en samlet besvarelse af opgavens problemformulering – herunder de opstillede problemstillinger. Vores konklusion vil ligeledes være vores samlede anbefaling til virksomhedens ledelse om, hvordan vi vurderer, de bør gennemføre deres generationsskifte.

1.7 Forkortelser og forklaring:

Forkortelserne beskrevet nedenfor er anvendt i opgaven.

ABL	=	Aktieavancebeskatningsloven
AL	=	Afskrivningsloven
BAL	=	Boafgiftsloven
EBL	=	Ejendomsavancebeskatningsloven
FUL	=	Fusionsskatteloven
KGL	=	Kursgevinstloven
KSL	=	Kildeskatteloven
LL	=	Ligningsloven
SL	=	Selskabsloven
VSL	=	Virksomhedsskatteloven
ÅRL	=	Årsregnskabsloven

2.1 De indledende overvejelser:

Forud for et generationsskifte skal virksomhedens ejer/ejere overveje, hvem der skal overtage selskabet (uagtet om det er ved succession eller ved skattepligtigt salg), og hvornår det er mest optimalt for virksomheden. Ejerne skal her overveje, hvordan man vil håndtere værdierne i selskabet – både bløde og hårde, i forbindelse med generationsskiftet. Det er vigtigt, da man skal sikre sig, at man træffer den bedst mulige beslutning, hvilket kræver, at man tager højde for flere forskellige parametre, og sådan en proces tager tid.

Sælger/overdrager skal gøre sig tanker om, hvilke ønsker denne har til virksomhedens fremtidige drift, herunder hvorvidt den skal fortsætte som hidtil, og det kræver, at der træffes nogle beslutninger for, hvordan virksomheden skal overdrages. Resultatet heraf vil være, at man sikrer en optimal aftale mellem alle involverede parter, samt mulighed for størst mulig skatteoptimering.

I forbindelse med generationsskiftet effektueres, skal medarbejdersammensætningen overvejes, samt de relationer den nuværende ejer har til både kunder og leverandører. Der kan være et

eksisterende netværk, som den nuværende ejer har oparbejdet, og som der opstår risiko for vil forsvinde i takt med generationsskiftet. Omvendt kan den kommende ejer have sit eget netværk, som denne ønsker anvendt i virksomhedens drift.

Når man er en del af et generationsskifte, skal man være opmærksom på, at tidshorizonten ofte er anderledes i praksis end ved planlægning, og det derfor kan trække ud at gennemføre¹.

2.2 Bløde og hårde værdier:

2.2.1 Bløde værdier:

De bløde værdier er alt det, vi ikke direkte kan aflæse af årsregnskabet. Det er altså alle ikke-finansielle værdier. For at forstå og håndtere disse er det vigtigt, at man har indgående kendskab til ledelsens værdier, medarbejdernes værdier, samt forholdet til selskabets eksterne interessenter, herunder kunder, leverandører, banker m.m.

I forbindelse hermed er det essentielt, at man vurderer virksomhedens forretningsmæssige status². For at fastsætte denne, skal man bl.a. se på virksomhedens markedsposition. Det gælder både ift. Medarbejdere, leverandører, kunder, produktmix, konkurrenter m.m. Ligeledes bør man se på virksomhedens interne forhold, altså virksomhedens strategi og implementeringen af denne, da det kan have indflydelse på værdiansættelsen af virksomheden.

Man vil med en Porters Five Forces analyse kunne belyse virksomhedens omverden. Forholdene i analysen er parametre, som har stor indflydelse på virksomheden³. Analysens fem ”kræfter” udgøres af kunders og leverandørers forhandlingsmagt, rivalisering på markedet, risiko for substituerende produkter, samt risiko for nye indtrængere på markedet. Analysen er til brug for vurdering af hvor attraktivt markedet er – Altså hvor stor chance der er for at opnå monopol på markedet.

Man kan også med fordel inddrage PESTEL-analysen, som er en analyse af en række makrofaktorer, som virksomheden ikke har kontrol over, men potentielt kan få stor betydning.

---

¹ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 13

² Deloitte – Ejer- og generationsskifte af virksomhed, 2010, s. 13.

³ Økonomisk virksomhedsbeskrivelse, s. 24

Modellen inddrager trusler ved følgende forhold: Politiske, Økonomiske, Sociokulturelle, Teknologiske, Miljømæssige og Lovgivningsmæssige⁴.

Såfremt virksomheden vil analysere deres produktmix, samt de forhold der relaterer sig hertil, kan man tage udgangspunkt i PLC (Produktlivscyklus) eller Boston Matrice til at vise dette⁵. I forbindelse med kortlægning af virksomhedens forretningsmæssige status, vil disse modeller belyse, hvor ens produkt befinder sig i dens cyklus, samt hvordan markedspositionen er for virksomheden på det givne produkt. Det er vigtigt for en eventuel kommende ejer.

Det kan ligeledes være en fordel for virksomheden at udarbejde en værdikædeanalyse. Denne skaber overblik, og giver et indblik i virksomhedens interne værdiskabelse. Det vil for virksomhedens være væsentligt, at man sammenholder egen værdikæde med konkurrenternes. Virksomheden bør – alt andet lige, altid skabe mere værdi på områder, der er sammenlignelige med konkurrenternes, hvorfor man bør foretage denne sammenholdelse.

Ovenstående modeller kan sammenholdes i en SWOT-analyse (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)⁶. Det er vigtigt at påpege, at denne ikke i sig selv fungerer som analyse-framework, men derimod er et opsamlingsværktøj til at understøtte tidligere nævnte modeller.

2.2.2 Hårde værdier⁷:

De hårde værdier er alle de værdier, der kan aflæses af årsregnskabet, og er altså alle finansielle værdier. Det er målbare parametre, der direkte påvirker, hvordan den økonomiske tilgang vil være til et generationsskifte. Det er parametre, der kan have indflydelse på, hvorvidt der foretages salg til 3. part eller hvorvidt der overdrages til næste generation.

2.3 Overdragerens overvejelser forud for generationsskifte⁸:

I forbindelse med et generationsskifte er der mange overvejelser, sælger bør gøre sig, og jo bedre tid, sælger er i, jo større chance er der for, at sælger for forberedt generationsskiftet bedst muligt.

Når sælger/overdrager skal finde en køber/overtager, skal det vurderes, hvorvidt denne har de fornødne kompetencer og det *drive* der kræves for at drive virksomheden videre. Ligeledes skal

---

⁴ Økonomisk virksomhedsbeskrivelse, s. 22

⁵ Økonomisk virksomhedsbeskrivelse, s. 30

⁶ Økonomisk virksomhedsbeskrivelse, s. 34

⁷ Deloitte – Ejer- og generationsskifte af virksomhed, 2010, s. 4

⁸ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 12-22

køber/overtager have den fornødne økonomiske – og muligvis også strategiske, viden til sikring af virksomhedens fremtidige drift.

Såfremt sælger ikke har en køber klar eller der ikke er en næste generation klar til at overtage, skal sælger påbegynde processen at finde en køber. Denne proces kan være lang og tidskrævende, da der løbende skal analyseres og evalueres på de muligheder, der opstår.

Omvendt er succession også tidskrævende, da der er både økonomiske og skattemæssige forhold, der skal tilgodeses. Det kan være en fordel for sælger at rådføre sig med kvalificerede rådgivere indenfor generationsskifte. De kan være med at sikre, at generationsskiftet gribes korrekt an, hvilket er vigtigt – både for virksomheden, men ligeledes for familien bag.

I samråd med rådgiver, kan generationsskiftet planlægges udførligt og i ordentlig tid. En rådgiver vil også tage højde for overvejelser, som sælger ikke nødvendigvis har taget højde for. Disse overvejelser vil formentlig også være til stor gavn for kommende ejer af virksomheden, og vil være med at minimere risiko for fejl i forbindelse med generationsskiftet – og i værste fald vil dette være med til at forebygge imod, at generationsskiftet ikke alligevel kan gennemføres.

Der er tre ønsker, der er interessante ved et generationsskifte; Sælgers, købers og virksomhedens. Sælger ønsker oftest den højest mulige pris, køber ønsker oftest den lavest mulige pris, og virksomheden har behov for et generationsskifte med færrest mulige komplikationer. Det kan være svært at imødekomme, da de tre ønsker er så modsætningsfyldte. Planlægningen er dog med til at sikre, at disse tre ønsker imødekommes på bedst mulig vis, og virksomheden kan handles til den ”rigtige pris”-

I planlægningen vil man også tage højde for, hvordan både køber og sælger skal forholde sig i forbindelse med overtagelsen. Såfremt køber og sælger begge ønsker det, kan de skabe synergi-effekt ved generationsskiftet, da sælger kan bidrage med overblik, relationer og erfaring, hvorimod køber kan bidrage med nye ideer, iver og nysgerrighed. Det er samspillet mellem kompetencerne, der skaber den gode proces ved overdragelsen.

En mulig løsning på generationsskiftet kan være, at der foretages en glidende overdragelse af virksomheden. I starten vil overdrager stadig være en del af virksomheden, og kan derved bidrage med kompetencer, der hidtil har været vigtige for virksomhedens drift. Overtager vil kunne drage nytte – og måske ligeledes tillære sig, disse kompetencer i takt med, at overdrager træder ud af virksomheden.

Her er det vigtigt, at der foreligger en klar aftale parterne i mellem ift. Ledelses- og beslutningsansvar. De to parter vil formentlig opleve, at de ikke er enige i den strategiske retning for virksomheden, og måden hvorpå strategien implementeres og eksekveres. Der bør ligeledes være en klar plan for, hvornår overdrager udtræder endeligt af virksomheden.

3.1 Forberedelse af virksomheden på generationsskiftet⁹:

Når tiden nærmer sig for salg af virksomheden, er det vigtigt at se på dennes struktur. Det er en hjælp til både køber og sælger for at opnå den mest optimale pris for virksomheden.

En omstrukturering skal foretages, såfremt det er nødvendigt. Et eksempel kunne være, hvis virksomheden har aktiviteter, der ikke er en del af virksomhedens kerneaktivitet. Det kan eksempelvis være, hvis ejeren køber og sælger værdipapirer. Her kan der være fordel i at opdele virksomhedens aktiviteter, så kerneaktiviteten følger virksomheden, og evt. øvrige aktiviteter følge sælger.

Såfremt der er flere aktiviteter, der opererer på forskellige markeder eller i forskellige brancher, er det en mulighed at opdele og sælge virksomheden i flere enheder. Det vil tydeliggøre værdien af hver aktivitet, fordi man i forbindelse med opdeling af aktiviteten også adskiller den tilhørende drift, samt anlæg og gæld. Det administrative arbejde vil dog blive en del tungere.

I forbindelse med overdragelsen skal sælger og køber blive enige om, om køber skal overtage kapitalandelene i virksomheden eller aktiviteten i virksomheden. Alt efter sælgers ønske kan det være fordelagtigt for denne at overdrage den fulde balance.

3.2 Vigtige dokumenter ved generationsskifte¹⁰:

Det er forskellige fra generationsskifte til generationsskifte, hvilke dokumenter der bør udarbejdes, men der bør altid udarbejdes:

- Overdragelsesaftale.
- Gældsbrief.
- Gavebrief.

---

⁹ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 37-40.

¹⁰ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 71.

- Aftaler angående indbyrdes forhold.

Overdragelsesaftalen er selve kontrakten. Aftalen vil altid udarbejdes ved et generationsskifte, men formatet kan variere. Aftalen vil indeholde de aftaler, der er indgået mellem køber og sælger:

1. Identificering af køber og sælger – Navn, adresse, CVR/CPR-numre.
2. Formålet med virksomhedens overdragelse.
3. Beskrivelse af anvendte begreber i aftalen.
4. Tidspunkt for overdragelsen.
5. Købesum – Herunder evt. anvendelse af gældsbrief eller gave.
6. Beskrivelse af overdragne aktiver og passiver.
7. Forhold, køber bør være særligt opmærksom på.
8. Ansvarsafgrænsning, så sælger ikke kan ifalde unødigt ansvar.
9. Beskrivelse af alle indgåede aftaler og forpligtelser – herunder husleje, leasing m.m.
10. Konkurrenceklausul mod sælger.
11. Aftaleforudsætninger – Såfremt de ikke er overholdt, kan aftalen frafalde.
12. Omkostninger i forbindelse med overdragelsen – Hvem bærer risikoen?

Gældsbriefe udarbejdes, såfremt købet finansieres gennem sælger. Aftalen skal indeholde alle relevante oplysninger, såsom rente, tilbagebetalingsplan, vilkår ved misligholdelse af aftalen m.m. Gældsbriefet vil oftest ligge i forlængelse af overdragelsesaftalen.

Gavebriefe skal indeholde oplysning om afgiver og modtager. Der skal i briefet beskrives, hvem der indberetter til Skattestyrelsen, og hvem der betaler en evt. gaveafgift.

Aftaler angående indbyrdes forhold udarbejdes, såfremt sælger bliver i virksomheden eller virksomheden sælges som medeje. Der skal herved fremgå alle vilkår for aftalen – Herunder både rettigheder og forpligtelser, som køber har. Der skal foreligge en aftale ofr, hvordan man håndterer evt. misligholdelse af aftalen. Der skal desuden udarbejdes en ansættelseskontrakt for sælger, der efter generationsskiftet vil indgå som medarbejder eller medejer.

Efter generationsskiftet skal ny ejer ajourføre virksomhedens stamdokumenter. Det vil bl.a. være:

- Direktørkontrakter.
- Vedtægter.
- Bestyrelsens forretningsorden.
- Kapitalejeroverenskomst.
- Ejerbøger.

4.1 Beskrivelse af case virksomhed:

John Jensen er indehaver af dyreklinikken Dyrlægehuset ApS, som han har drevet siden 1985, hvor han selv stiftede klinikken. Klinikken er beliggende i en stueejlighed i Hørsholm, som selskabet købte i 1996 efter at have lejet sig ind i 11 år. John har arbejdet i Hørsholm siden han blev uddannet i 1980. Dengang arbejdede han for den tidligere, lokale dyrlæge, som lukkede ned i forbindelse med, at den daværende ejer gik på pension.

Klinikken tilbyder alle typer behandling af smådyr, og består i dag af John selv, hans søn Mads, samt den ansatte medarbejder Jane, der begge er dyrlæger. Derudover består den også af Annette, Beate og Charlotte, der er veterinærsygeplejersker, samt Mette, der er receptionist.

To gange årligt tager dyrlægerne på konference i udlandet for at holde sig opdaterede på sygdomme, nye behandlingsmetoder, samt hvad der ellers rør sig i branchen.

Klinikkens kundeklientel består af mange faste og lokale kunder, men der er også flere, der kommer fra andre byer, når uheldet er ude, og deres dyr skal bruge hjælp. Kunderne er glade for John og hans team, og mange af hans kunder har været tilknyttet klinikken, siden etableringen.

Da John er ved at være gammel, vil han gerne på pension. Han vil derfor gerne have en anden til at køre virksomheden videre. Han ved, at der er flere store dyrlægekæder, der gerne vil overtage hans klinik, såfremt han udbyder den til salg, men han har ligeledes mulighed for at lade sin søn, Mads, overtage virksomheden.

Mads vil gerne overtage klinikken, men vil samtidig gerne have, at John foretager det valg, der er det bedste for John selv.

5.1 Omstruktureringsmodeller

Forud for generationsskiftet, kan det være nødvendigt eller fordelagtigt at foretage en omstrukturering, og i det følgende afsnit er mulige metoder beskrevet. En eventuel omstrukturering af virksomheden vil i de fleste tilfælde udelukkende vurderes nødvendigt ved salg til tredjepart.

Mulighederne for omstrukturering kan inddeles i tre overordnede kategorier:

- Aktieombytning.
- Tilførsel af aktiver.
- Spaltning.

5.2 Aktieombytning:

Ved aktieombytning ombytter aktionæren de aktier, denne ejer direkte til andre aktier. Det kan eksempelvis være, at ejeren af et driftsselskab ombytter sine aktier til aktierne i et overliggende holdingselskab, således at ejeren er direkte ejer af holdingselskabet, og derved indirekte ejer af driftsselskabet, som vist i figuren nedenfor.

Ejerstruktur før ombytning

Ejerstruktur efter ombytning

Figur 2 - Illustration af selskabsstruktur ved aktieombytning

Ovenstående er også kendetegnet ved en traditionel moder/datter selskabsstruktur. Såfremt holdingselskabet ejer mere end 10% af selskabskapitalen i driftsselskabet kan køb og salg, samt

udbetalt af udbytte foregå skattefrit. Indtægter og omkostninger forbundet hermed vil derfor ikke indgå i den skattepligtige indkomst¹¹.

5.2.1 Skattepligtig aktieombytning:

Ved en skattepligtig aktieombytning, vil beskatning ske iht. ABL, da aktierne her vil anses som værende afstået. Med udgangspunkt i ovenstående eksempel har ejerne i forbindelse med etablering af holdingselskabet afstået aktierne/anparterne i driftsselskabet og i stedet modtaget dem i holdingselskabet. Beskatningen af aktieindkomsten vil derfor ske iht. ABL §12, så længe koncernen ejes af personer.

Såfremt ejerne ikke er personer, men derimod selskaberne, vil beskatningen – som tidligere nævnt – ske iht. ABL §8, og det vil derfor være mindre væsentligt, hvorvidt aktieombytningen sker skattepligtigt eller skattefrit, da eventuel avance ikke indgår i den skattepligtige indkomst¹².

5.2.2 Skattefri aktieombytning:

En skattefri aktieombytning kan ske på to måder; Ved forudgående indhentet tilladelse fra SKAT, jf. ABL §36 eller uden forudgående indhentet tilladelse¹³.

5.2.3 Aktieombytning med tilladelse:

Mulighed for aktieombytning med tilladelse kræver, at selskabet opfylder betingelserne i ABL §36, som består af syv afsnit, hvoraf de fire er relevante:

Stk. 1: Der kan ske aktieombytning af en aktie, såfremt det erhvervende og det erhvervede selskab er omfattet af begrebet ”selskab i en medlemsstat”¹⁴ eller er et danskejet aktie- eller anpartsselskab udenfor EU. Paragraffen er ikke gældende ved transparente enheder¹⁵.

---

¹¹ ABL §8, Gevinst og tab ved afståelse af selskabsaktier.

¹² Omstrukturerings – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morthen H. Jensen, René M. Nielsen, s. 64

¹³ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 57

¹⁴ ABL §36, stk. 1 – For yderligere henvises til direktiv 2009/133/EF artikel 3.

¹⁵ Kommanditselskaber, interessentselskaber m.m.

Stk. 2: Ved aktieombytning forstås, at det erhvervende selskab erhverver sig aktiemajoriteten eller såfremt denne allerede besidder aktiemajoriteten, udvider majoriteten ved eventuelt tilkøb. Dette er ligeledes gældende, såfremt aktionærerne tilbydes aktier i det erhvervende selskab.

Stk. 3: I tilfælde hvor det erhvervende selskab erhverver sig hele aktiekapitalen – uagtet om det på forhånd har ejet en andel af aktiekapitalen, kan Skattestyrelsen fritage denne for beskatning iht. ABL §9.

Stk. 4: Såfremt ABL §36, stk. 1-3 skal finde anvendelse, skal aktieombytningen være afsluttet indenfor 6 mdr. Perioden beregnes fra den dag, hvor den første aktie er ombyttet. Skattestyrelsen kan undtagelsesvis forlænge perioden. Aktier kan ikke ombyttes med tilbagevirkende kraft.

Skattestyrelsen kan give tilladelse, såfremt kravene er opfyldt, og der ligeledes vurderes, at formålet hermed ikke er skatteundgåelse eller -unddragelse¹⁶. Skattestyrelsen kan desuden fastsætte særlige vilkår for tilladelsen¹⁷.

Nedenfor er eksempler på grunde til at ansøge om aktieombytning:

1: Omstrukturering – Såfremt der er tale om en omstrukturering, vil den skattemæssige situation ikke ændre sig internt i koncernen.

2: Generationsskifte – Såfremt selskabet i sin ansøgning benytter generationsskifte, som årsag, kan det anses for værende skatteudnyttelse. Det kræver derfor, at selskabet vedlægger en redegørelse for, hvornår generationsskiftet er nødvendigt, samt en detaljeret plan for generationsskiftet.

3: Hæftelsesbegrænsning – Der ansøges om hæftelsesbegrænsning med den intention, at holdingselskabet kan modtage udbytte skattefrit, således at driftsselskabet bærer alle forpligtelser og driftsrisici.

Jf. FUL §15 c, atk. 1 er der etableret et holdingkrav, som betyder, at erhvervede andele ikke må afstås indenfor 3 år efter erhvervelse. Dette krav er etableret for at mindske risici for spekulation vedr. skatteudnyttelse.

Det betyder ligeledes, at såfremt der sker forretningsmæssige ændringer ift. begrundelse for aktieombytning, skal dette meddeles til Skattestyrelsen. Såfremt forudsætningerne ændrer sig, som

---

¹⁶ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 59

¹⁷ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 59

følge af ændringer i markedet eller der eksempelvis er manglende kapital til gennemførelse af aktieombytningen, bør dette ligeledes meddeles til Skattestyrelsen¹⁸.

5.2.4 Skattemæssige konsekvenser:

5.2.4.1 Skattemæssige konsekvenser for kapitalejer¹⁹:

Ved afståelse af aktier eller anparter sker beskatning af selskaber iht. ABL §8 og §9, hvor beskatning af personer sker iht. ABL §12. Beskatningen kan udskydes ved at anvende reglerne for aktieombytning. Udskydelsen sker ved at overføre den skattemæssige anskaffelsessum til det nye selskab.

Såfremt kapitalejer modtager kontanter, vil dette være skattepligtigt, jf. ABL §36.

5.2.4.2 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervende selskab²⁰:

Det købende selskab vil på tidspunkt for erhvervelse have erhvervet sig aktierne til dagsværdi. Der er ingen yderligere regler herfor.

5.2.5 Skattefri ombytning uden tilladelse:

Skattestyrelsen har åbnet op for mulighed for aktieombytning uden tilladelse, jf. ABL 36, stk. 6, samt lov 343 af 18. april 2007. Der er dog følgende krav:

- ABL §36 stk. 1-3 skal være opfyldt.
- 3-årsreglen gør sig stadig gældende (holdingkravet), jf. ABL §36, stk. 6, pkt. 3.
- Der behøver ikke være særlig forretningsmæssig begrundelse.

Aktieombytningen skal foretages til handelsværdi (inkl. evt. udligningssum)²¹.

ABL § 36, stk. 6 fortæller, at salget af aktierne i det erhvervende selskab vil blive skattepligtigt og reglen kan derfor tilsidesættes, dog kun i følgende tilfælde²²:

- ”Salg”
- ”Bytte”

---

¹⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 224

¹⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 235-236

²⁰ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 236

²¹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 238

²² Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 241

- *”Tilbagesalg” (ABL § 2, stk. 3)*
- *”Kapitalnedsættelse”*
- *”Likvidation” (ABL § 2, stk. 1-2)*
- *”Tvangsopløsning/konkurs”*
- *”Visse vedtægtsændringer”*

Ved skattefri aktieombytning skal anmeldelsen indgives samtidig med selvangivelsen for det erhvervende selskab for det pågældende år, jf. ABL § 36, stk. 7 og hvis der sker afståelse af aktierne indenfor 3-års reglen, skal dette anmeldes senest 1 måned efter.

5.2.6 Skattemæssige konsekvenser:

5.2.6.1 Skattemæssige konsekvenser for kapitalejer²³:

De skattemæssige konsekvenser for kapitalejer er de samme, som ved aktieombytning med tilladelse. Den store forskel består i, at man ikke kan søge om dispensation til at undgå beskatning, såfremt aktierne afstås inden for de tre år iht. holding kravet.

5.2.6.1 Skattemæssige konsekvenser for det erhvervende selskab²⁴:

Det erhvervende selskab anses for at have erhvervet sig aktierne til dagsværdi på tidspunkt for aktieombytningen.

Tidligere indeholdt ABL §36 A, som i dag er ændret til stk. 6 og 7 i § 36. Iht. ABL §36 A ville salg af aktier førend de 3 år medføre beskatning.

Det er derfor muligt for ejer at etablere et holdingselskab, og derved benytte mulighed for skattefri aktieombytning. Ved denne struktur kan driftsselskabet udlodde skattefrit til holdingselskabet. Ligeledes vil et salg kunne foretages skattefrit.

Såfremt selskabet vælger at foretage aktieombytning uden tilladelse, vil det minimere de formelle krav til processen, da der ikke skal foreligge forretningsmæssig begrundelse. Der kan dog stadig være fordel i at ansøge, da man derved kan fritages fra 3-årsreglen, hvorfor aktierne kan afstås inden for 3 år efter købet.

Driftsselskabet vil ligeledes fortsat eksisterer og eventuelle underskud vil fortsat kunne anvendes.

²³ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 245

²⁴ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 245-246

5.3 Spaltning:

Ved spaltning af et selskab skal forstås, at der sker en overdragelse af aktiver og forpligtelser til andre selskaber. Det kan både være nystiftede aktie- eller anpartsselskaber eller etablerede selskaber. Overdragelsen sker mod et vederlag til det indskydende selskabs aktionærer²⁵.

En spaltning vil oftest foretages i forbindelse med et generationsskifte, hvor en aktivitet ikke skal overdrages i forbindelse hermed²⁶.

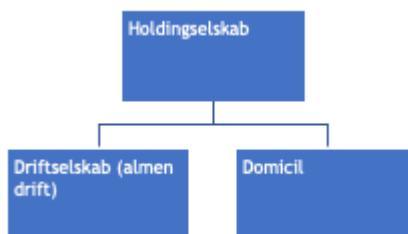
Et eksempel på spaltning kan være, at en virksomheds drift foregår i et domicil, der ikke skal overdrages til næste generation. Man spalter derfor, og overdrager domicilet og forpligtelsen til et andet selskab. Ved generationsskiftet vil der i forbindelse hermed opstå et lejer/udlejer forhold mellem driftsselskabet, og det selskab der er indehaver af domicilet. Denne spaltningstype kaldes grenspaltning. Som følge af ændringen vil balancen være slanket.

Grenspaltning kan illustreres således:

Før:

Efter:

Figur 3 – Illustration af selskabsstruktur i forbindelse med grenspaltning

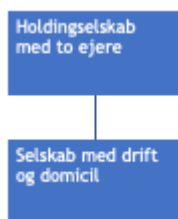
En anden type spaltning er ophørsspaltning. Dette vil eksempelvis være i tilfælde, hvor et selskab er fællesejet af både den yngre og ældre generation. Man vil derved oprette nye selskaber ejer af den yngre generation til at overtage aktiviteterne, og derefter likvidere det tidligere selskab.

²⁵ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 62

²⁶ Generationsskifte, Jesper Rasmussen og Jesper Møller-Andersen, s. 62

Ophørsspaltning kan illustreres således:

Før:

Efter:

Figur 4 – Illustration af selskabsstruktur ved ophørsspaltning

5.3.1 Skattepligtig spaltning:

Såfremt der foretages skattepligtig spaltning, sker der følgende:

- Grenspaltning: Kapitalejerne modtager kapitalandele og muligvis kontant betaling.
- Ophørsspaltning: Kapitalejerne modtager kontant betaling.

Såfremt der sker ophørsspaltning, betragtes betalingen til kapitalejer som likvidationsværdien.

5.3.2 Ophørsspaltning:

Ved spaltningen vil alle aktiver og passiver overdrages til et eller flere selskaber. Det oprindelige selskab vil derefter ophøre. Der vil ske likvidationsbeskatning af det ophørte selskab²⁷.

5.3.3 Grenspaltning:

Ved spaltningen vil aktiver og passiver delvist overføres til nye selskaber. Det overførende selskab vil fortsætte driften med de tilbageværende aktiver og passiver.

Selskabet vil afstå sine passiver og aktiver til handelsværdien på overdragelsesdagen. Selskaberne skal på overdragelsesdagen udarbejde årsregnskab eller balance, hvori der medgår de aktiver og passiver, som overdrages, såfremt spaltningen gennemføres uden forudgående tilladelse fra SKAT. Der kan derved ikke opstå nye aktiver eller passiver, førend spaltningen er foretaget.

²⁷ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 88

Selskaberne vil oftest benytte den skattepligtige spaltning, såfremt kapitalejerne kan betale den beregnede skat, samt i de tilfælde hvor handelsværdien er identisk med den skattemæssige værdi. Skattemæssige underskud fra tidligere kan ved grenspaltning fremføres til modregning i selskabets fremtidige indtægter²⁸.

5.3.4 Skattefri spaltning med tilladelse:

Der skal ansøges om tilladelse for at kunne gennemføre en skattefri spaltning, jf. FUL §15 A, stk. 1. Skattestyrelsen kan fastsætte særlige vilkår, samt fastsætte tidsfrister, som virksomheden skal overholde, hvilket er årsagerne til, at virksomhederne skal ansøge.

Såfremt selskabet ikke overholder de af Skattestyrelsen fremsatte krav, risikerer denne at gennemgå en skattepligtig spaltning.

Der er ved skattefri spaltning samme risiko for skatteudnyttelse, som ved andre omstruktureringsmodeller.

5.3.4.1 Ophørsspaltning:

Såfremt kapitalejer modtager en kontant betaling, vil beløbet anses som værende prisen for kapitalandelene (pris og kapitalandele skal altså være svarende), der indgår i spaltning og derved det nye selskab. Det vil udgøre værdien heraf på spaltningsdatoen.

5.3.4.2 Grenkrav:

Ved grenspaltning er der særlige krav, der skal overholdes for det indskydende selskab, såfremt dette ikke ophører (altså ved grenspaltning). Disse krav defineres, som:

- De overførte aktiver og passiver skal udgøre en gren af virksomheden, jf. FUL §15 A, stk. 3.
- Grenen, som er spaltet, skal driftsmæssigt kunne fortsætte alene.
- Spaltningen må ikke gennemføres til underkurs, da spaltningen ikke må bevirke til en negativ egenkapital i det modtagende selskab, jf. SL §31²⁹.

---

²⁸ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 88

²⁹ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 91

5.3.4.3 Spaltningsdato:

Såfremt spaltningen sker til nye selskaber, skal spaltningen ske ved regnskabsårets afslutning, jf. FUL §5. Åbningsdatoen vil være spaltningsdato. For spaltning til eksisterende selskaber, vil spaltningsdatoen være første dato i det pågældende regnskabsår.

Der er følgende dokumentationskrav til virksomhederne ved spaltning³⁰:

1. *"Det indskydende selskabs balance før spaltning"*
2. *"De modtagne selskabers balancer før spaltningen"*
3. *"Overtagne aktiver og passiver"*
4. *"Eventuelle reguleringer"*
5. *"Åbningsbalancen for de modtagne selskaber"*
6. *"Balancen for det indskydende selskab efter spaltningen"*
7. *"Supplerende oplysninger om sikkerhedsstillelser, kautioner m.v."*

5.3.5 De skattemæssige konsekvenser:

5.3.5.1 Skattemæssige konsekvenser for selskaberne³¹:

Spaltningen sker som udgangspunkt ved succession, og jf. FUL §8 modtager det modtagende selskab aktiver og passiver til den oprindelige anskaffelsessum på det faktisk erhvervede tidspunkt. Derved sker der ikke beskatningen efter ABL, SL, EBL eller AL.

Retten til at anvende opsparet underskud frafalder, jf. FUL §8, stk. 6. Dog kan skattemæssige underskud fra sambeskatning fortsat anvendes.

5.3.5.2 Skattemæssige konsekvenser for kapitalejerne³²:

Alle beløb modtaget kontant vil være skattepligtige, jf. FUL §15 B, stk. 4. Ved ophørsspaltning vil man anse aktierne for værende afstået, hvorfor beskatning sker i henhold til ABL. Ved grenspaltning vil man betragte det kontante beløb, som et udloddet udbytte.

Kapitalejerne kan anvende succesionsprincippet, og ombytte egne aktier til samme antal aktier i et andet selskab. De nye aktier vil man anse for værende anskaffet på det oprindelige tidspunkt og til den oprindelige sum.

---

³⁰ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 93

³¹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 366-367

³² Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 367-369

5.3.6 Skattefri spaltning uden tilladelse:

Jf. lov 343 af 18. april 2007 kan selskaberne foretage en skattefri spaltning uden tilladelse, såfremt betingelserne i FUL §15 A, stk. 1, pkt. 4-8 er overholdt³³. Hovedpointen i disse betingelser er, at de involverede selskaber skal være omfattet af ”selskab i medlemsstat”³⁴, samt at der ikke foretages spaltning af transparente enheder.

Kravene, vi tidligere har beskrevet vedr. grenkrav, spaltningsdato og vederlag gør sig ligeledes gældende ved skattefri spaltning uden tilladelse.

Som ved aktieombytningen, skal der ikke udarbejdes forretningsmæssig begrundelse ved skattefri spaltning uden tilladelse. Til forskel må denne dog gerne være med skatteudnyttelse, som formål. Dog er der, jf. FUL §15 A udarbejdet regler til at forhindre dette³⁵.

5.3.7 Forhold mellem aktiver og passiver:

Det er en betingelse, at der er samme forhold mellem egenkapital og aktivsum i det indskydende selskab, som i det modtagende selskab³⁶. Eksempelvis i tilfælde, hvor der i det indskydende selskab er en egenkapital svarende til 20% af aktivsummen, skal der i det modtagende selskab være samme forhold, altså en egenkapital på 20% af aktivsummen.

Forudgående balancetilpasning er anerkendt praksis. Det er derfor muligt at eksempelvis optage gæld forud for spaltningen til tilpasning af forholdet mellem aktiver og passiver³⁷.

De to forskellige typer af spaltning er meget forskellige i deres formelle og praktiske udtryk. Den primære forskel er selvfølgelig, som navnet ligeledes antyder, at ved ophørsspaltning ophører det oprindelige selskab, hvor dette fortsætter ved grenspaltning.

Der er en række krav, der skal overholdes. Det vil sige, at alle indskudte aktiver skal overføres til værdien for handelstidspunktet, og forholdskravet mellem aktiver og forpligtelser skal overholdes.

Grenspaltning kan være en fordel, såfremt der er flere aktiviteter. Derved kan spaltningen af aktiviteter foretages, så disse fordeles i søsterselskaber.

---

³³ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 360

³⁴ FUL §15 A.

³⁵ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 101

³⁶ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 105

³⁷ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 105

Ophørsspaltningen kan være en fordel, såfremt man ønsker en anderledes ejerstruktur, altså en spaltning af ejerne, så disse eksempelvis får hver deres holdingselskab.

Skattefri spaltning uden tilladelse er oftest en mulighed for holdingselskaber, da deres primære aktivitet er besiddelse af kapitalandele, og dermed er der ikke er nogen særligt forretningsmæssigt grundlag.

Såfremt man ønsker at afhænde de erhvervede kapitalandele inden for 3 år, kan man med fordel indhente tilladelse til spaltningen. Således sker afhændelsen skattefrit.

5.4 Tilførsel af aktiver:

Et selskab kan vælge at tilføre aktiver til et andet selskab – enten alle aktiver eller dele heraf. Overførslen vil typisk ske med en modydelse på kapitalandele i det modtagende selskab. Dette princip betegnes som kapitalforhøjelse med apportindskud³⁸. Apportindskud kan foretages til eksisterende selskaber (jf. SL §36), samt til nye selskaber (jf. SL §35).

I eksemplet nedenfor ses det, at driftsselskabet omdannes til et holdingselskab ved at overføre dets aktiver lodret nedad til det nyetablerede underliggende driftsselskab:

Før:

Efter:

Figur 5 – illustration af selskabsstruktur ved tilførsel af aktiver

³⁸ Apportindskud er et indskud foretages i andre værdier end kontanter. Indskydelsen kan ske ved kapitalforhøjelse eller ved stiftelse.

Jf. FUL §15 C, stk. 3 kan selskaberne også her finde anvendelse af reglerne for tilførsel af aktiver, såfremt disse er omfattet af ”selskab i medlemsstat”³⁹.

5.4.1 Skattepligtig tilførsel af aktiver:

Ved overførslen af aktiv(er) mellem to selskaber, vil det indskydende selskab blive skattepligtigt af den handelsværdi af det overførte aktiv, jf. KGL, AL og EBL. Det modtagende selskab vil omvendt modtage aktiverne til handelsværdi, men i praksis få aktivet til en lavere skattemæssig værdi end handelsværdien selv⁴⁰.

5.4.2 Skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse:

Det generelle krav er, at det aktiv, der modtages, skal kunne håndtere egen drift og midler uden yderligere tilførsel af kapital. Reglerne der gælder ved tilførsel af aktiver, er så at sige det samme som ved aktieombytning, og jf. FUL §15 C, stk. 1 skal der ligeledes foreligge en forretningsmæssig begrundelse⁴¹.

Der er ligeledes krav om, at det enten er alle aktiver/passiver eller en gren af virksomheden, der tilføres et andet selskab.

Et eksempel på et aktiv, der kan håndtere egen drift, vil være en ejendom. Det er en gren af et selskab, der relativt nemt kan tilføres et andet, og derefter fungere alene.

Kapitalandele kan indgå i overførslen, såfremt disse er en del af en anden overførsel. Disse kan ikke alene anses for værende en gren af en virksomhed. Derfor kan holdingselskaberne med kapitalandele som eneste driftsformål ikke overføre⁴².

5.4.3 Vederlæggelse:

Det indskydende selskab skal vederlægges med kapitalandele i det modtagende selskab⁴³. Såfremt overførslen sker til et eksisterende selskab, skal vederlæggelsen være nye kapitalandele. Der er desuden krav om, at vederlæggelsen udgøres af kapitalandele. Det må således ikke udgøres af kontanter eller andet⁴⁴.

---

³⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 285

⁴⁰ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 117.

⁴¹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 286

⁴² Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 123

⁴³ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 123

⁴⁴ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 123

5.4.4 Dato for tilførsel:

Der er krav om, at tilførselsdatoen er svarende til datoen for det modtagende selskabs skæringsdato for regnskabsåret. Er det derimod et nystiftet selskab vil overførselsdatoen være svarende til dato for åbningsbalancen⁴⁵.

5.4.5 Tilladelse til og anmeldelse af tilførsel af aktiver:

Jf. FUL §6 er der ikke krav om, at der ansøges om tilladelse forud for tilførslen af aktiver, dog skal bestemte oplysninger være Skattestyrelsen i hænde senest 1 måned efter vedtagelsen.

Ved overførsel af en gren af aktiver og passiver, skal nedenstående fremsendes⁴⁶:

1. *"Det indskydende selskabs balance før tilførslen"*
2. *"Det modtagende selskabs egen balance (ved tilførsel til eksisterende selskaber)"*
3. *"Overtagne aktiver og passiver"*
4. *"Eventuelle reguleringer"*
5. *"Åbningsbalance for det modtagende selskab"*
6. *"Balance for det indskydende selskab efter tilførslen"*
7. *"Oplysninger om eventuelle sikkerhedsstillelser, pantsætninger og kautionsforpligtelser m.v."*

5.4.6 Skattemæssige konsekvenser:

5.4.6.1 Skattemæssige konsekvenser for det indskydende selskab⁴⁷:

Ved skattefri tilførsel af aktiver med tilladelse vil det modtagende selskab overtage aktivet til handelsværdi, jf. lov 525 af 12. juni 2009, hvilket ikke er lighed med tidligere, hvor aktivet kunne overtages til den skattemæssige værdi⁴⁸.

De involverede selskaber vil indgå i sambeskatning. Det modtagende selskab vil dog ikke kunne benytte eventuelle skattemæssige underskud hos det indskydende selskab, med mindre disse også var sambeskattede forud for tilførslen af aktiver⁴⁹.

---

⁴⁵ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 124

⁴⁶ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 125-126

⁴⁷ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 322-324

⁴⁸ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 323

⁴⁹ Generationsskifte og omstrukturering, Søren H-O & Birgitte SO, s. 323

5.4.6.2 Skattemæssige konsekvenser for det modtagende selskab⁵⁰

Jf. FUL §15 D, stk. 1 vil de overførte aktiver indgå til anskaffelsessum og de til dato foretagende af- og nedskrivninger. Det hedder sig herved, at selskabet indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, jf. FUL §8.

Såfremt de to selskaber har været i sambeskatningskreds forud for overførslen, vil det modtagende selskab kunne benytte eventuelle underskud oparbejdet af det indskydende selskab, men såfremt dette ikke er tilfældet, vil det modtagende selskab ikke kunne benytte underskuddet.

5.4.7 Tilførsel af aktiver uden tilladelse:

Ved tilførsel af aktiver uden tilladelse gælder de samme objektive krav, som ved når der gives tilladelse. For at opsummere udgør de objektive krav⁵¹:

- ”Gren af virksomhed”
- ”Fungere ved hjælp af egne midler”
- ”Vederlæggelse udelukkende i aktier”
- ”Tilførselsdatoen = skæringsdatoen for det modtagende selskab”
- ”De involverede selskaber skal være omfattet af selskab i medlemsstat”⁵²

De skattemæssige konsekvenser er ligeledes de samme, som ved når der gives tilladelse. Dog er de subjektive betingelser ikke aktuelle, og der stilles derfor ikke krav til forretningsmæssig begrundelse. Skattebesparelse må derfor ligeledes gerne være hovedformålet⁵³.

Ved at indhente tilladelse fra Skattestyrelsen, kan beskatning undgås, og selskaberne kan undgå 3-års reglen. De selskaber der oftest foretager overførsel uden forudgående tilladelse, vælger typisk dette, da det er mere tidsbesparende, samt omkostningsbesparende. Dette vælges også ved aktiver med lav skattemæssig værdi, som forventes overført uden særlige komplikationer.

Tilførslen sker lodret, altså til underliggende selskaber.

---

⁵⁰ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 126

⁵¹ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 132-133

⁵² Artikel 3 – direktiv 2009/133/EF

⁵³ Omstrukturering – Skatteregler i praksis, Jane K. Bille, Morten H. Jensen og René Nielsen s. 133

6.1 Værdiansættelsesmodeller:

Værdiansættelsen af virksomheden ved et generationsskifte er et vigtigt aspekt af processen. Dette skyldes at værdiansættelsen blandt andet ligger til grund for beskatningen. Værdiansættelsen er dog også svarende til den pris som den oprindelige ejer får for sin virksomhed ved generationsskiftet.

Ved værdiansættelsen af virksomheden der skal overdrages, er det vigtigt at dette bliver gjort med armslængdeprincippet.

Det vil sige at virksomheden overdrages til markedsværdien. Ved overdragelse mellem to uafhængige parter anses prisen altid for at være fastsat på armslængdevilkår, hvor prisen er fastsat til markedsværdien. Dette skyldes at der her vil være tale om den pris som to uafhængige parter kan blive enige om, hvor der som udgangspunkt er modsatrettede interesser.

Ved overdragelse mellem to uafhængige parter vil sælger som udgangspunkt have den højst mulige pris for virksomheden mens køber vil have den give den lavest mulige pris for virksomheden. Dette betyder at man som udgangspunkt vil ende på det der betegnes som markedsprisen.

Det kan være svært at fastsætte hvad der er markedsprisen, når der handles mellem interesseforbundne parter. Derfor har Skattestyrelsen udarbejdet nogle modeller der kan bruges til at værdiansætte de aktiver der skal omfattes af generationsskiftet.

Der er tale om følgende modeller:

- Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, der beskriver værdiansættelsen af dødsboer og ved gaveafgiftsberegning (værdiansættelsen af dødsboer bliver ikke yderligere behandlet i denne opgave).
- Den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 om fast ejendom.
- TSS-cirkulære 2000-9 om aktier.
- TSS-cirkulære 2000-10 om goodwill.
- Værdiansættelsesvejledning E nr. 238 om værdiansættelse af aktier.

6.2 Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, med fokus på gaveafgiftsberegning

Dette cirkulære gælder udelukkende for dødsboer og gavekredsen efter BAL §22. Hvis der skal overdrages til nogen udenfor gavekredsen, henvises der til de øvrige cirkulærer og Den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 jf. afsnit 3.3-3.6.

Jævnfør cirkulæret skal aktiverne fastsættes til markedsværdien, dog nævner cirkulæret nogle specifikke aktiver. Cirkulærets benyttelse er dog efterhånden begrænset, da det på flere områder er blevet erstattet af de senere cirkulære, TSS-cirkulære 2000-9 og TSS-cirkulære 2000-10.

Cirkulæret finder dog stadig anvendelse inden for overdragelse af fast ejendom, driftsmidler og varelager samt gæld.

6.2.1 Fast ejendom:

Fast ejendom skal ligesom de andre aktiver overdrages til handelsværdien. Det vurderes dog at en ejendom er overdraget til handelsværdi, så længe den overdrages til en værdi +/- 15% af den offentlige ejendomsvurdering. Det er dog et krav at den offentlige ejendomsvurdering svarer til ejendommens faktiske status på overdragelsestidspunktet.

Er der foretaget en ombygning eller renovering af ejendommen siden den offentlige vurdering blev foretaget, skal dette lægges til den offentlige ejendomsvurdering ved fastsættelse af værdien. Det samme gælder hvis der er væsentlige mangler ved ejendommen, der er forekommet efter den offentlige vurdering, her skal disse fratrækkes værdien. Det samme gælder for andre ændringer vedrørende ejendommen der ikke er taget højde for i vurderingen, som f.eks. udstykninger eller ændret zonestatus.

Ved indtrædelse af den nye ejendomsvurderingslov vurderes det at ejendomsvurderingerne vil stige, og folketingets skatteudvalg har derfor besluttet at +/- 15% reglen vil blive ændret til +/- 20%.

Der er dog situationer hvor reglen om +/- 15% ikke kan benyttes. Dette kan for eksempel være hvis ejendommen kort tid efter overdragelsen sælges til en tredjemand eller hvis ejendommen kort tid forinden overdragelsen er vurderet til en værdi der forskellig fra den offentlige ejendomsvurdering. Det er den kontante købesum der ligger til grund for vurderingen af hvorvidt overdragelsessummen er inden for de +/- 15% af ejendomsvurderingen. Dette betyder, at såfremt der overtages lån i ejendommen, skal disse omregnes til kontantværdi efter kursen på overdragelsesdagen, og tillægges den kontante købesum.

I tilfælde af at ejendommen overdrages til en værdi, der er lavere end +/- 15%, er der tale om en gave. Gavens størrelse er her forskellen mellem overdragelsessummen og handelsværdien.

6.2.2 Driftsmidler og varelager:

Jævnfør cirkulæret skal driftsmidler og varelager overdrages til markedsprisen uafhængigt af de skattemæssige afskrivninger der måtte være foretaget. Der kan dog accepteres en vis nedskrivning af varelagert i forhold til dags-, indkøbs-, eller fremstillingsprisen. Nedskrivningen af varelageret fastsættes ud fra et skøn.

6.2.3 Gæld:

Gæld overdrages normalt til den pålydende værdi, dog skal gæld vedrørende fast ejendom kontantomregnes.

6.3 Den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 om fast ejendom

Afsnittet om fast ejendom i den juridiske vejledning regulerer overdragelse af ejendomme mellem interesseforbundne parter der ikke indgår i gavekredsen efter BAL §22. Prisen skal fastsættes til markedsværdien.

Som hovedregel fastsættes markedsværdien til den seneste offentlige ejendomsvurdering, med mindre denne ikke er retvisende. Ved overdragelse af fast ejendom efter den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 kan man ikke overdrage til en reduceret pris på +/- 15% af den seneste ejendomsvurdering, som man kan i cirkulæret fra november 1982.

Hvis den seneste offentlige ejendomsvurdering ikke er retvisende er Skattestyrelsen ikke bundet af ejendomsvurderingen. Der kan være tale om tilfælde hvor der er foretaget en ombygning eller renovering siden ejendomsvurderingen, eller hvis ejendommen er fejlbehæftet. Her skal den offentlige ejendomsvurdering reguleres for de ændringer der har været vedrørende ejendommen siden Skattestyrelsen foretog deres ejendomsvurdering.

Efter den nye ejendomsvurderingslov vil ejendomme blive vurderet på baggrund af tidligere handler i lokalområdet og justeret efter særlige karakteristika for den pågældende ejendom.

Dette kan være karakteristika som alder, størrelse, beliggenhed i forhold til skov, sø, vand, store veje, jernbaner, vindmøller osv., samt uhensigtsmæssige grundforme, hældning, og tagmateriale.

Erhvervsejendomme vil blive vurderet på baggrund af oplysninger i offentlige registre om grundareal, bygningsareal, beliggenhed og øvrige karakteristika vedrørende grunden. Her tages der også hensyn til lejeniveauet for området, omkostningerne i forbindelse med driften og opførelsen samt forrentningskravet.

Der vil ved indtræden af den nye ejendomsvurderingslov ikke blive udarbejdet offentlige ejendomsvurderinger for følgende ejendomme: Rene erhvervsdrivende ejendomme, udlejningsejendomme med mere end to lejemål, landbrug og skovbrug mm. Her vil der kun blive udarbejdet en grundværdi vurdering til beregning af grundskylden, dog vil der ved landbrug også blive fastsat en ejerboligværdi. For disse ejendomme skal der anmodes om en ejendomsvurdering, og dette vil kun være muligt såfremt der skal beregnet bo- eller gaveafgift ved for eksempel et generationsskifte.

6.4 TSS-cirkulære 2000-9 om aktier

Dette cirkulære finder anvendelse ved overdragelse af aktier og anparter, når de overdrages mellem interesseforbundne parter.

Cirkulæret bruges i praksis kun ved overdragelse af unoterede aktier og obligationer. Dette skyldes at der ved overdragelse af børsnoterede aktier og obligationer benyttes den fastsatte kurs jf. fondsbørsen.

For aktier i unoterede aktieklasser i børsnoterede selskaber benyttes også den fastsatte kurs jf. fondsbørsen, med mindre der er væsentlige forskelle i rettighederne mellem de noterede aktier og de unoterede aktier, navnlig forskelle i rettighederne vedrørende udloddet udbytte og dækning ved likvidation af selskabet, har betydning for om kursen jf. fondsbørsen kan benyttes som værdien for de unoterede aktier eller om der skal fastsættes en særskilt værdi for disse aktier.

Ved værdiansættelse af unoterede aktier benyttes som udgangspunkt handelsværdien.

Handelsværdien kan dog være svær at fastsætte, da der kan være tale om unoterede aktier der ikke før har været i handel. Det kan også være tilfældet at værdien i eventuelle tidligere handler vurderes til ikke at være retvisende i forhold til den nuværende værdi af aktierne.

Såfremt handelsværdien ikke kan opgøres pålideligt ud fra tidligere handler, benyttes i stedet en hjælperegulering til at opgøre værdien af aktierne.

Denne hjælperegulering er beskrevet i TSS-cirkulære 2000-9, og udgangspunktet er at værdien af de unoterede aktier opgøres til selskabets indre værdi, også kaldet egenkapitalen, jf. det seneste års regnskab.

Den regnskabsmæssige egenkapital skal korrigeres for følgende:

Fast ejendom - den bogførte værdi jf. det seneste regnskab skal reguleres til markedsværdien jf. den juridiske vejledning afsnit C.B.3.5.4.3.

Udenlandske ejendomme medtages dog til den bogførte værdi.

Aktier eller anparter ejet i associerede selskaber.

Den bogførte værdi af egne aktier skal ikke medtages i opgørelsen af værdien, og fratrækkes derfor fra egenkapitalen.

Goodwill - den bogførte værdi reguleres til værdien jf. TSS cirkulære 2000-10.

Beregnet udskudt skat - den bogførte værdi medtages men reguleres ud fra de ovenstående nævnte reguleringer. Negativ udskudt skat kan medtages til en værdi under pari, hvilket oftest vil være til en kurs under 100.

Den beregnede værdi ud fra ovenstående hjælperegulering kan helt eller delvist fraviges, såfremt dette vurderes relevant og væsentligt for at opgøre den korrekte værdi af aktierne

6.5 TSS-cirkulære 2000-10 om goodwill

Dette cirkulære finder anvendelse ved værdiansættelse af goodwill ved overdragelser mellem interesseforbundne parter i både virksomheder og selskaber.

Cirkulæret kan benyttes for alle overdragelser mellem interesseforbundne parter i levende live, da der ikke står direkte i cirkulæret, at det ikke er gældende ved overdragelser omfattet af cirkulære nr. 185 af 17. november 1982.

Som udgangspunkt skal værdien af goodwill sættes til et skøn om handelsværdien ud fra de konkrete foreliggende omstændigheder.

Hvor der foreligger faste kutymer for værdiansættelsen af goodwill indenfor en branche, kan disse benyttes.

Såfremt der indenfor en branche er en kutyme for at fastsætte værdien ud fra omsætningen, kan der forekomme en positiv goodwill på trods af underskud i selskabet.

Ved brug af en branchekutyme til fastsættelsen af værdien skal parterne indsende dokumentation på at en sådan kutyme findes i brancheorganisationen.

I de tilfælde hvor det ikke er andre holdepunkter til værdiansættelsen af goodwill, kan beregningsmodellen i cirkulæret anvendes.

Da der er tale om en standardiseret beregning, skal resultatet af beregningen reguleres, hvis der er særlige forhold der påkræver det, sådan at værdien skønsmæssigt stemmer overens med hvad en uafhængig tredjemand vil betale for selskabet.

Der kan for eksempel være situationer hvor en tredjemand er villig til at betale for goodwill på trods af at beregningen viser en negativ goodwill eller en goodwill på 0.

Følgende er eksempler på hvilket forhold der kan have betydning for hvornår beregningen kan tilpasses:

- Forventninger til fremtiden der er velbegrunderet og som eventuelt kan dokumenteres med indgåede aftaler med kunder om fremtidigt salg eller favorable aftaler med leverandører.
- Situationer hvor indehaveren har nogle betydelige relationer til leverandører eller kunder, eller en til flere medarbejdere har nogle kompetencer, som virksomheden er afhængig, hvor disse ikke følger med ved overdragelsen.
- I tilfælde hvor selskabets indtægter har bestået af store engangsbeløb, eller hvor de er meget afhængige af en eller få store kunder.
- Hvis virksomhedens indtjening inden for de seneste 3 år har været påvirket af store udgifter til forskning og udvikling, ekstraordinært store udgifter til tab på debitorer eller finansielle indtægter og udgifter.
- I tilfælde hvor selskabets drift er afhængig af en stor leverandør, hvor det er svært at finde en erstatning til denne leverandør.

Cirkulæret kan påberåbes af begge parter, men Skattestyrelsen er ikke tvunget til at acceptere en værdi beregnet ud fra cirkulæret. Det kan derfor oftest anbefales at anmode Skattestyrelsen om et bindende svar eller indsende en gaveanmeldelse.

Beregningen jf. cirkulæret tager udgangspunkt i selskabets resultat før skat for de seneste 3 år forud for overdragelsen.

Resultatet før skat skal reguleres for følgende:

- finansielle poster
- ekstraordinære poster jf. ÅRL
- afskrivninger på tilkøbt goodwill
- ikke udgiftsført løn/vederlag til eventuelt medarbejdende ægtefælle

Resultatet efter reguleringer skal vægtes ved at gange resultatet med 1 for det 3. seneste resultat, 2 for det 2. seneste resultat, og 1 for det seneste resultat før overdragelsen. Herefter divideres der med 6, og man har dermed den vægtede gennemsnitsindtjening.

Det gennemsnitlige vægtede resultat skal yderligere reguleres for:

- Konstant udviklingstendens
- Forrentning af selskabets aktiver
- kapitalisering

6.5.1 Konstant udviklingstendens:

Hvis der er henover de seneste 3 år har været en konstant udviklingstendens i resultatet skal dette lægges til. Her divideres forskellen mellem det seneste år og det 3. seneste år med 2, og lægges til det regulerede og vægtede resultat.

6.5.2 Forrentning af selskabets aktiver:

Der skal fratrækkes en forrentning af selskabets aktiver. Dette er dog ikke gældende for driftsfremmede aktiver som f.eks. obligationer, likvider, pantebreve eller i nogle tilfælde udlejningsejendomme.

Der fratrækkes også en forrentning for de aktiver der er nødvendige for virksomhedens drift, men som ikke overdrages. Der skal derfor ikke sondres mellem om aktiverne indgår i overdragelsen, men udelukkende om de er nødvendige for driften.

Forrentningsprocenten fastsættes til kapitalafkastsatsen tillagt 3 procent jf. VSL §9. Da kapitalafkastsatsen i 2019 var 0, og der ikke er offentliggjort en ny sats for 2020 endnu, vil forrentningsprocenten i første halvår 2020 være 3 procent.

Der offentliggøres en ny sats medio i året.

6.5.3 Kapitalisering:

Kapitaliseringen tillægges den hidtil beregnede værdi, og er et udtryk for forholdet mellem det forventede årlige afkast og den forventede levetid på goodwillen. Det forventede årlige afkast medtages i kapitaliseringen i form af en forrentningsprocent, der fastsættes til kapitalafkastsatsen på overdragelsestidspunktet plus 8%.

Som tidligere nævnt er kapitalafkastsatsen i 2019/20 på 0, hvorfor forrentningsprocenten vil være 8%.

Ved fastsættelse af levetiden for goodwill skal der tages højde for kompleksiteten af virksomhedens produkter/ydelser, da et mere unikt produkt ofte vil have en goodwill med længere levetid, da det vurderes at ville tage lang tid for en ny ejer at opbygge tilsvarende goodwill.

Goodwills levetid sættes ofte til 7 år, medmindre der er afgørende forhold der taler for kortere eller længere levetid, f.eks. vil en tømrer- eller smedevirksomheds goodwill ofte have en levetid på 3-5 år.

Kapitaliseringsfaktoren beregnes ud fra følgende formel: $\sum_{t=1}^n \frac{(1-\frac{t-1}{n})+(\frac{n-t}{n})}{2} * (1+r)^{-t}$

hvor n= levetid, t = tidspunkt (år) og r= renten.

Den beregnede værdi der er fremkommet ud fra cirkulærets beregningsmodel, viser den vejledende værdi af selskabets goodwill. Såfremt der ved beregningen er fremkommet et positivt resultat, skal dette tillægges selskabets værdi og dermed handelsprisen mellem de nærtstående parter. Resultaterer beregningen i et negativt resultat skal dette dog ikke trækkes fra handelsprisen, det er blot et udtryk for at der ikke skal tillægges en værdi for goodwill.

Hvis virksomheden ikke udarbejder et årsregnskab, benyttes der i stedet den skattepligtige indkomst for de sidste 3 år.

Resultatet af beregningen skal altid underkastes en prøve om hvorvidt værdien svarer til den reelle handelsværdi.

Det kan også vælges at benytte en erklæring fra en uafhængig sagkyndig eller et købstilbud fra en uafhængig tredjepart som grundlag for værdiansættelsen.

I forbindelse med virksomhedsomdannelselse med tilbagevirkende kraft fastsættes goodwillen til værdien på skæringsdatoen og ikke på det senere omdannelsesstidspunkt. Det er dog ikke udelukket

at forhold der kan påregnes på skæringsdatoen, men først kan dokumenteres senere, vil kunne medtages i værdiansættelsen.

Det er ikke en mulighed at udskyde værdiansættelsen af goodwill til et år efter, ligesom det ikke er muligt at medtage egne forventninger til værdien, så længe disse ikke kan dokumenteres.

6.6 Værdiansættelsesvejledning E nr. 238

Vejledningen benyttes til værdiansættelse af aktier, den er dog primært relevant for større virksomheder og finansielle virksomheder hvor TSS-cirkulære 2000-10 ikke kan benyttes. Da denne opgave ikke har fokus på større virksomheder eller finansielle virksomheder, vil vejledningen ikke blive gennemgået.

7.1 Generationsskiftemodeller:

7.2 Salg af anparter uden succession

Dette er klart den mest simple generationsskiftemodel. Her sælges anparterne til den fastsatte handelsværdi og beskattes ud fra aktieavancebeskatningsloven. Den oprindelige ejer vil blive beskattet af avancen, og beskatningstidspunktet vil her være sammenfaldende med overdragelsestidspunktet.

Det er dog muligt at udskyde beskatningen af hele eller dele af avancen ved at indbetale avancen til en pensionsordning med løbende udbetalinger jf. PBL § 15 A stk. 5, hvilket giver fuld fradragsret. Det er dog kun muligt at indbetale 2.866.600 kr. i indbetalingsåret/-årene, afhængig af om salget afregnes på en gang eller af flere omgange.

Ejeren skal dog være fyldt 55 år og have drevet erhvervsvirksomhed i mindst 10 år henover de seneste 15 år. Det behøver dog ikke at være den samme virksomhed i alle årene, dog må der ikke være tale passiv kapitalanbringelse.

En advokat, statsautoriseret eller registreret revisor skal erklære sig om at indbetalingen på en § 15 A-ordning vedrører en skattepligtig fortjeneste fra salg af en erhvervsvirksomhed. Denne skal indsendes til Skattestyrelsen senest en måned efter Skattestyrelsens anmodning herom.

Ved salg af anparter, hvor anpartshaveren ejede mere end 25% af alle anparterne eller rådede over mere end 50% af stemmerettighederne i det solgte selskab den 18. maj 1993, kan sælger modtage et ejertidsnedslag. Ejertidsnedslaget er på 1% for hvert år den skattepligtige har ejet aktierne før 1998, dog maks 25%.

Er aktierne erhvervet af flere omgange, beregnes der et ejertidsnedslag forholdsmæssigt mellem aktierne.

7.3 Salg af anparter med succession

Ved overdragelse med succession udskydes skatten til et senere tidspunkt. Her indtræder den nye ejer i den oprindelige ejers skattemæssige position. Den nye ejer overtager dermed virksomheden med det oprindelige anskaffelsestidspunkt, anskaffelsespris og formål.

Skatten udskydes til der på et tidspunkt sker en overdragelse af virksomheden uden succession. Den oprindelige ejer frigives fuldt ud fra skatten, og det er derfor ikke afhængigt af hvorvidt den nye ejer på et senere tidspunkt vil kunne betale den latente skat.

Der er tale om en frivillig ordning, hvor begge parter skal være enige om at man benytter succession.

Overdragelse med succession giver mulighed for at flere kan foretage et generationsskifte, da det nedsætter likviditetsbehovet. Da der ikke skal betales skat, skal den oprindelige ejer heller ikke have nogle penge op af lommen i forbindelse med salget. Der er derfor bedre mulighed for at der i forbindelse med overdragelsen udstedes et gældsbrief mellem den oprindelige ejer og den nye ejer på hele eller dele af salgssummen.

Afhængigt af overdragerens behov for en vis salgssum, kan der også vælges at give en del af anparterne i gave. Der kan f.eks. vælges at give en gave der svarer til den beregnede avancebeskatning som overdrageren skulle have betalt, såfremt der ikke blev benyttet succession. Dette stiller overdrageren som hvis der ikke var benyttet succession, men i stedet for at der betales avancebeskatning er beløbet i stedet givet i gave til erhververen, som derfor har et mindre likviditetsbehov.

I tilfældet hvor en del af overdragelsen gives i gave, skal erhververen dog betale gaveafgift af beløbet. Gaveafgiften er på 15%, dog fratrækkes der først den beregnede passivpost fra beløbet hvoraf der betales gaveafgift.

Passivposten i forbindelse med overdragelse af anparter med succession beregnes som 22% af den skattepligtige fortjeneste for overdrageren på overdragelsestidspunktet.

Der er i ABL §34, §35 og §35A samt KSL §§26A, 26B og 33C fastsat nogle regler og betingelser for overdragelse med succession, der vil blive gennemgået i dette afsnit.

I ABL §§34, 35 og 35A er det fastsat hvilke personer der kan benytte reglerne for overdragelse med succession når der er tale om aktier og anparter.

I første omgang skal både den oprindelige ejer og den nye ejer opfylde betingelserne for benyttelse af succession. I situationer hvor der er flere oprindelige ejere og/eller flere nye ejere, og kun nogle af disse opfylder betingelserne for succession, kan der succederes for den andel der overdrages

imellem de to parter der opfylder betingelserne. Den resterende andel af virksomheden overdrages uden succession.

For at kunne succedere skal både den nye ejer og den oprindelige ejer være enten fuld skattepligtig til Danmark efter KSL §1 eller begrænset skattepligtig til Danmark angående virksomheden efter KSL §2. Stk. 1 nr. 4.

Ved fuld skattepligt kan der benyttes succession for hele virksomhedens aktiver, mens der ved begrænset skattepligt kun kan benyttes succession for de aktiver der efter overdragelsen indgår i en virksomhed med fast driftssted i Danmark eller som vedrører en fast ejendom i Danmark.

Ved overdragelse efter KSL §2 indtræder den begrænsede skattepligt for den nye ejer senest ved successionen. Her vil den nye ejer blive begrænset skattepligtig til Danmark af aktier der overdrages med succession.

Er den nye ejer fuldt skattepligtig til Danmark, men ifølge en dobbeltbeskatningsoverenskomst er hjemmehørende i udlandet, kan der kun succederes i de aktiver der indgår i en virksomhed, hvor Danmark har skatteretten efter dobbeltbeskatningsoverenskomsten.

Udover at der er regler for at den oprindelige ejer og den nye ejer skal være enten fuldt eller begrænset skattepligtig til Danmark, er der yderligere begrænsninger for hvem der kan succedere. Der kan overdrages med succession til familie, nære medarbejdere eller en eventuelt tidligere ejer.

7.3.1 Familie

Jf. ABL §34 stk. 1 nr. 1 kan der overdrages til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn eller søskendes børnebørn. I dette indgår også adopterede børn og stedbørn.

Stedbørn klassificeres som ægtefællens særbørn, og dette forbliver de ved skilsmisse eller død, også selvom at den ene eller begge parter gifter sig på ny.

Der kan også overdrages med succession til en samlever, så længe der på overdragelsestidspunktet er tale om en samlever igennem minimum 2 år. Den oprindelige ejer og den nye ejer skal på overdragelsestidspunktet forsat have samme bopæl, dog ikke hvis den fælles bopæl er ophørt grundet institutionsanbringelse, som f.eks. ældrebolig.

7.3.2 Nære medarbejdere

En nær medarbejder defineres som en medarbejder der indenfor de seneste 5 år har været ansat i virksomheden i et antal timer svarende til en fuldtidsstilling på 3 år.

Nære medarbejdere kan jf. ABL §35 stk. 1 også succedere i virksomheden. Medarbejderens titel eller arbejdsområder er underordnet.

Det betragtes også som en nær medarbejder, hvis medarbejderen har været ansat i et koncernforbundet selskab i et antal timer svarende til en fuldtidsstilling på 3 år indenfor de seneste 5 år. Selskaberne skal have været koncernforbundne i ansættelsesperioden og ved overdragelsen af aktierne. Såfremt medarbejderen har været ansat i flere koncernforbundne selskaber, kan ansættelsestiden i disse selskaber lægges sammen.

7.3.3 Tidligere ejer

Jf. ABL § 35A kan den tidligere ejer generhverve virksomheden med succession, så længe den nye ejer erhvervede virksomheden med succession og der ikke er gået mere end 5 år. Der stilles ikke krav om en begrundelse for dette.

Når der benyttes succession ved overdragelse af aktier eller anparter, er det et krav at der overdrages mindst 1% af aktie og anpartskapitalen og må ikke være omfattet af ABL§19.

Fremkommer der ved værdiansættelsen et tab ved overdragelsen af et aktiv kan der ikke succederes i tabet. Den oprindelige ejer vil få fradrag for tabet på overdragelsestidspunktet, og den nye ejer vil få en anskaffelsessum på den nye værdi.

Der skal ved overdragelse med succession vurderes hvorvidt det er en økonomisk fordel for begge parter, og det er derfor også nødvendigt at beregne skatten ved benyttelse af overdragelse uden succession.

Benyttes der succession ved overdragelsen, skal dette angives til myndighederne senest ved indsendelse af selvangivelsen for året hvor overdragelsen fandt sted.

7.4 Indløsning af overdragerens anparter

Ved indløsning af overdragerens anparter finansierer selskabet generationsskiftet. Her køber selskabet anparterne tilbage fra overdrageren. Er erhververen allerede medejer af selskabet, vil erhververen herefter være enejer af selskabet uden at have betalt noget, så længe egenkapitalen der er tilbage svarer til den minimumskapital der skal være for anpartsselskaber.

Var erhververen ikke medejer ved indløsningen af overdragerens anparter, vil erhververens finansieringskrav i princippet være begrænset til den gældende minimumskapital for anpartsselskaber⁵⁴.

Ved benyttelse af indløsning af overdragerens anparter kan der ikke overdrages med succession. Dette betyder at overdrageren beskattes med realisationsbeskatning. Ved realisationsbeskatning betales der skat af hele bruttobeløbet, i stedet for blot avancen. Det vil formentlig kunne opnås dispensation for den personlige anpartshaver i henhold til LL § 16 B stk. 2, dette betyder at der i stedet sker beskatning efter aktieavancebeskatningsreglerne.

Det er dog vigtigt aldrig at foretage et valg om generationsskifte ved indløsningsmodellen på baggrund af en antagelse om at der kan opnås dispensation. På baggrund af dette og af hensyn til undgåelse af indeholdelse af udbytteskat, bør der foreligge en dispensation inden det vedtages at der skal benyttes indløsning ved overdragelse.

Fordelen ved denne generationsskiftemodel er at selskabet betaler for overdragelsen. Denne model sætter dog et vist krav til selskabets egenkapital. Den regnskabsmæssige egenkapital skal som minimum svare til det vederlag som overdrageren skal modtage for selskabet. Som nævnt ovenfor skal den resterende egenkapital efter indløsningen som minimum være svarende til den påkrævede minimumskapital for anpartsselskaber. Hvis ikke dette er tilfældet, skal erhververen i samme omgang som indløsningen overfører aktiver til selskabet svarende til den påkrævede minimumsanpartskapital.

I situationer hvor den regnskabsmæssige egenkapital ikke er tilstrækkelig til at dække vederlaget, vil et generationsskifte ved brug af indløsning som udgangspunkt ikke være tilstrækkeligt. Der kan dog være mulighed for at gennemføre en fondsudvidelse, hvor der bliver mulighed for at opløse en

---

⁵⁴ 40.000 kr. vedtaget den 9. april 2019.

eventuel bunden reserve ved opskrivning af selskabet anlægsaktiver til dagsværdi. Ved fondsudvidelse overføres selskabets frie regnskabsmæssige egenkapital til bunden anpartskapital⁵⁵. Dette sker efter at der er foretaget en opskrivning af selskabets aktiver. Opløsningen af reserven vil ske i forbindelse med kapitalforhøjelsen ved fondsudvidelsen, og herefter kan der ske en kapitalnedsættelse i form af en indløsning. Disse trin må dog ikke udføres samtidigt, da det vil blive betragtet som omgåelse af loven.

En indløsning kan dog udelukkende foretages såfremt dette vurderes forsvarligt i forhold til selskabets eget kapitalbehov og likviditetsreserve.

7.5 Holdingselskabsmodellen

Holdingselskabsmodellen kan bruges i tilfælde, hvor der ønskes at benytte indløsning som generationsskiftemodel, men den regnskabsmæssige egenkapital ikke er tilstrækkelig til at dække hele provenuet til overdrageren. Her vil erhververen selv skulle betale en del af provenuet, og det kan i dette tilfælde være en fordel at overtage anparterne via et holdingselskab ejet af erhververen.

Fordelen ved at overtage anparterne via et holdingselskab ligger i at holdingselskabet vil kunne modtage skattefrit udbytte fra generationsskifteselskabet, og benytte dette udbytte til at afbetale gælden til overdrageren eller et pengeinstitut ved en eventuel fremmedfinansiering. Ydermere vil denne struktur give en risikobegrænsning for erhververen, da holdingselskabet vil hæfte for gælden i stedet for erhververen.

Ved brug af denne model vil det fortsat være generationsskifteselskabet der i sidste ende finansiere generationsskiftet.

Denne model fungerer bedst i det tilfælde hvor der foretages et fuldt generationsskifte. Dette skyldes, at såfremt denne model benyttes ved et generationsskifte foretaget over flere omgange, vil overdrageren modtage en del af udbyttet og dermed blive beskattet af udbyttebeskatning, så længe overdrageren ejer en del af selskabet.

---

⁵⁵ Jf. APSL §43

Et andet aspekt der taler for et fuldt generationsskifte i en omgang, er at holdingselskabet ved 100% ejerskab af driftsselskabet (generationsskifteselskabet) vil kunne fradrage renter, opstået i forbindelse med finansieringen af generationsskiftet, i driftsselskabets eventuelle positive resultat.

7.6 Søsterselskabsmodellen

Ved søsterselskabsmodellen sælges driftsaktiviteten fra det oprindelige selskab til et nyt selskab ejet af erhververen. Modellen har ikke noget med søstreselskaber at gøre, men kaldes blot dette for nemheds skyld⁵⁶.

Ved brug af denne model vil overdrageren stå tilbage med et "pengetank"-selskab. Overdrageren kan herefter lukke selskabet og blive realisationsbeskattet, eller vælge at beholde selskabet, og i takt med at privatforbrug opstår, udbetale udbytte med dertilhørende udbyttebeskatning. Dette sidstnævnte vil ofte være at foretrække, da man her kan udskyde aktiebeskatningen længst muligt, på trods af at udbytteskatten ved de løbende udbytter er marginalt højere.

Når det kun er driftsaktiviteten der overdrages bliver finansierings kravet til erhververen reduceret. Dette skyldes at egenkapitalen bliver i det oprindelige selskab, og erhververens selskab skal derfor udelukkende finansiere købet af de driftsrelevante aktiver. Modellen vil dog udløse tinglysningsafgift ved overdragelse af fast ejendom.

Modellen er også anvendelig i de tilfælde, hvor det kun er én ud af flere driftsaktiviteter i et selskab der skal overdrages. På denne måde undgås der aktieavancebeskatning hos overdrageren samt realisationsbeskatning i selskabet for de virksomheder der ikke skal overdrages til den yngre generation.

---

⁵⁶ Generationsskifte og omstrukturering 2. udgave, Michael Serup, side 764

8.1 Værdiansættelse af Dyr lægehuset ApS

Værdiansættelsen af Dyr lægehuset ApS afhænger af hvem selskabet overdrages til.

Sker generationsskiftet til en ekstern part eller en medarbejder, ekskl. Mads, foretages værdiansættelsen ud fra de vejledninger der er udstedt i 2000-cirkulærerne.

Sker generationsskiftet i stedet til den søn skal værdiansættelsen fastsættes ud fra cirkulæret nr. 185 af 17. november 1982.

Da cirkulæret nr. 185 af 17. november 1982 på mange områder er blevet erstattet af 2000-cirkulærerne, også i forbindelse med generationsskifter indenfor gavekredsen, vil vi først behandle værdiansættelsen af Dyr lægehuset ApS ud fra 2000-cirkulærerne, og derefter foretages værdiansættelsen ud fra cirkulæret nr. 185 af 17. november 1982.

8.2 Værdiansættelse af Dyr lægehuset ApS efter 2000-cirkulærerne:

Ved værdiansættelsen af Dyr lægehuset ApS skal der fastsættes en værdi for en eventuel goodwill, ejendommen og de unoterede anparter i Dyr lægehuset ApS.

Disse vil blive gennemgået og værdiansat ud fra de relevante 2000-cirkulære i samme rækkefølge.

8.2.1 Goodwill:

Værdien af en eventuel goodwill fastsættes ud fra TSS 2000-10 cirkulære. Nedenstående beregning af værdien er foretaget på baggrund af de seneste 3 års regnskab⁵⁷ samt teorien der fremgår af kapitel 6.4 og 6.5.

---

⁵⁷ Se bilag 1

	2016-17	2017-18	2018-19
Resultat før finansielle poster	551.776	514.840	655.158
Vægtning	1	2	3
Vægtet gennemsnit			591.155
Forrentning af aktiver			- 41.198
Rest til kapitaliseringsfaktor af goodwill			549.958
Kapitaliseringsfaktor			1.165.335
Den beregnede goodwillværdi			1.165.335
Aktiver		30.06.19	Forrentning
Grunde og bygninger		894.470	- 26.834
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		337.794	- 10.134
Råvarer og hjælpematerialer		33.829	- 1.015
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		83.927	- 2.518
Periodeafgrænsningsposter		23.230	- 697
Likvider		1.391.486	-
I alt		2.764.736	- 41.198
Kapitaliseringsfaktor:	2,12		
		0,83	1
		0,60	2
		0,40	3
		0,22	4
		0,07	5

Beregningen ud fra TSS 2000-10 cirkulære viser en goodwill på 1.165.335 kr.

I beregningen er der ikke korrigeret for udviklingstendens, da denne ikke har været konstant i årene 2016/17, 2017/18 og 2018/19. Resultatet før finansielle poster faldt fra 2016/17 til 2017/18, men steg igen fra 2017/18 til 2018/19.

I beregningen er levetiden for goodwillen fastsat til 5 år. Dette er fastsat ud fra en vurdering af, hvor lang tid det vil tage for en ny ejer at opbygge en relation til kunderne af betydning for virksomheden, samt et godt renommé i Hørsholm og omegn. Ydermere er det også den tid det vil tage for en eventuel ny ejer selv at tage dyrlægeuddannelsen, såfremt denne har en studentereksamen, men ikke er uddannet dyrlæge ved overdragelsen.

Dette vurderes at være af betydning for den nye ejers egen opbygning af goodwill, hvorvidt den nye ejer er uddannet dyrlæge eller ej. Da den nye ejer ellers ikke vil kunne servicere kunderne i samme grad, samt at det kan have betydning for kundernes opfattelse af kompetencerne i klinikken.

Hvorvidt goodwillens levetid er 5 år +/- 1-2 år har vi desværre ikke nok viden til at kunne bedømme.

8.2.2 Ejendommen

Dyrlægehuset ApS ejer den ejendom som deres praksis ligger i. Bygningen og grunden er bogført til en værdi af 894.470 kr., det er oplyst at der ikke har været nogle ændringer til ejendommen der har en betydning for ejendomsværdien.

Den samlede offentlige ejendomsværdi er på 1.460.400 kr.⁵⁸, hvorfor ejendomsværdien ved overdragelsen fastsættes til de 1.460.400 kr.

8.2.3 Anparter/den samlede handelsværdi

Værdien af anparterne udgør den samlede handelsværdi for Dyrlægehuset ApS. For en erhverver der ikke indgår i gaveafgiftskredsen jf. BAL §22 opgøres ved brug af TSS cirkulære 2000-9.

Anparternes værdi, og dermed den samlede handelsværdi, er jævnfør nedenstående beregning på 2.928.531 kr.

Beregningen er foretaget ud fra teorien der fremgår af kapitel 6.4

---

⁵⁸ Se bilag 2

8.3 Værdiansættelse af Dyr lægehuset ApS efter cirkulære nr. 185 af 17. november 1982:

Ved overdragelse indenfor gaveafgiftskredsen jf. BAL §22 benyttes cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 til værdiansættelsen af virksomheden som beskrevet i kapitel 6.2.

Egenkapital 30.06.2019		1.578.144
Reguleringer:		
Grunde og bygninger	-894.470	
Grunde og bygninger jf. offentlig vurdering	1.460.400	
Beregnet goodwill	1.165.335	
Reguleringer, i alt	1.731.265	1.731.265
Udskudt skat, 22% af reguleringerne	-380.878	-380.878
Samlet handelsværdi		2.928.530,7

8.3.1 Fast ejendom:

Jævnfør cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 kan ejendommen overdrages til den offentlige ejendomsvurdering +/- 15%. Ejendommen der ejes af Dyr lægehuset ApS kan derfor overdrages til en værdi imellem 1.241.340 kr. - 1.679.469 kr.

Gældende offentlige ejendomsvurdering	1.460.400
+ 15% af den offentlige ejendomsvurdering	219.060
Ejendomsværdi, i alt	1.679.460
Gældende offentlige ejendomsvurdering	1.460.400
- 15% af den offentlige ejendomsvurdering	-219.060
Ejendomsværdi, i alt	1.241.340

8.3.2 Driftsmidler og varelager:

Værdien af Dyr lægehuset ApS' driftsmidler og varelager fastsættes til 371.623 kr.

Dette er samme værdi som i regnskabet, da det vurderes at de regnskabsmæssige afskrivninger stemmer overens med den slitage der har været på maskinerne, og at den regnskabsmæssige værdi derfor stemmer overens med markedsværdien.

Varelageret fastsættes også til regnskabsværdien pr. 30.06.2019, da denne også vurderes til at stemme overens med markedsværdien. Dette skyldes at varelageret indregnes til kostprisen ved indkøbstidspunktet opstået på et marked mellem uafhængige parter.

Det vurderes at der ikke er grundlag for en nedskrivning, da varelageret primært består af medicin og veterinær foder, der er langsomt fordærgelig og derfor ikke vurderes at have mistet sin værdi siden købstidspunktet. Det vurderes at være lageret fortsat ville kunne sælges til en tredjemand til samme pris som ved indkøbstidspunktet.

8.3.3 Gæld:

Gældens kontantomregnede værdi er jævnfør nedenstående beregning 181.898 kr.

Børskursen der bruges ved kontantomregningen er “alle handler-kursen kl. 17” og udgør ved beregningen 98,29⁵⁹.

Realkreditlån pr. 30.06.19	177.278
Børskursen	98,47
Kontantomregnet realkreditlån pr. 30.06.2019	180.032

8.3.4 Den samlede handelsværdi:

Ovenstående beregninger ved brug af cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 benyttes sammen med TSS-cirkulære 2000-10 for de områder der ikke længere er reguleret af cirkulære nr. 185 af 17. november 1982.

Handelsværdien ved overdragelse indenfor gaveafgiftskredsen kan derfor fastsættes til et sted mellem 2.754.060 - 3.095.794 kr., afhængig af hvilken pris der aftales mellem parterne for ejendommen.

---

⁵⁹ Se bilag 3

Egenkapital 30.06.2019		1.578.144
Reguleringer:		
Grunde og bygninger	-894.470	
Grunde og bygninger jf. offentlig vurdering + 15%	1.679.460	
Beregnet goodwill	1.165.335	
Realkreditgæld jf. regnskabet	177.278	
Kotantomregnet realkreditgæld	-181.898	
Reguleringer, i alt	1.945.705	1.945.705
Udskudt skat, 22% af reguleringerne	-428.055,1	-428.055
Samlet handelsværdi		3.095.794
Egenkapital 30.06.2019		1.578.144
Reguleringer:		
Grunde og bygninger	-894.470	
Grunde og bygninger jf. offentlig vurdering - 15%	1.241.340	
Beregnet goodwill	1.165.335	
Realkreditgæld jf. regnskabet	177.278	
Kotantomregnet realkreditgæld	-181.898	
Reguleringer, i alt	1.507.585	1.507.585
Udskudt skat, 22% af reguleringerne	-331.668,7	-331.669
Samlet handelsværdi		2.754.060

9.1 Generationsskiftet af Dyr lægehuset ApS

9.2 Overdragelse uden succession:

Overdragelse af anparter uden succession er den mest simple overdragelsesmetode og udgangspunktet i et generationsskifte. Ved denne model sker der fuld beskatning af overdragerens avance på overdragelsestidspunktet. Reglerne for modellen er gennemgået i kapitel 7.2.

Skattebeløbet der skal betales af overdrageren afhænger af hans kostpris ved stiftelse af Dyr lægehuset ApS, samt salgsværdien for selskabet på tidspunktet for aftalen om overdragelse. Som nævnt i afhænger salgsværdien af hvorvidt der overdrages til en ekstern dyrlægekæde eller til sønnen Mads, da der er tilknyttet forskellige værdiansættelsesmetoder i de to scenarier.

Der er benyttet de beregnede salgsværdier fra kapitel 8.2 og 8.3 i nedenstående skatteberegning.

	2000 cirkulærene	1982-cirkulæret (-15%)	1982-cirkulæret (+15%)
Salgssum	2.928.531	2.754.060	3.095.794
Anskaffelsessum	125.000	125.000	125.000
Aktieavance før ejertidsnedslag	2.803.531	2.629.060	2.970.794
Ejertidsnedslag, jf. ABL §47 stk. 3	364.459	341.778	386.203
Aktieavance til beskatning	2.439.072	2.287.282	2.584.591
0 - 55.300 kr. , 28% skat	15.484	15.484	15.484
> 55.300, 42% skat	1.001.184	937.433	1.062.302
Skat i alt	1.016.668	952.917	1.077.786
Provenue efter skat	1.422.404	1.334.366	1.506.805

Ud fra ovenstående beregning vil John Jensen (Overdrageren) ved salg til en ekstern modtage en salgssum på 2.928.531 kr. og heraf skulle betale en skat på i alt 1.016.668 kr.

Sælges der i stedet til sønnen Mads vil John modtage en salgssum på mellem 2.754.060 kr. og 3.095.794 kr., afhængig om ejendommen overdrages med + eller - 15% eller et sted der i mellem. John vil med en overdragelse af selskabet med en indregnet ejendomsværdi på -15% til sønnen Mads skulle betale en skat på 952.917 kr.

Sker overdragelsen i stedet med en indregnet ejendomsværdi på +15% til sønnen Mads, vil John skulle betale 1.077.786 kr. i skat.

Det er ved overdragelse til sønnen Mads med en indregnet ejendomsværdi på +15% at John modtager det højeste provenuet efter skat, men det er også her at han skal betale det største beløb til skattestyrelse ifm. salget.

Da John er interesseret i at selskabet skal fortsætte i familien, ser han gerne at de følgende beregninger laves ud fra at ejendommen overdrages til -15% af ejendomsværdien. I de følgende beregninger, vil der derfor benyttes en salgsværdi på 2.754.060 kr. ved overdragelse til Mads.

9.3 Overdragelse med succession:

Overdragelse med succession er kun relevant ved overdragelse til Mads, da en ekstern dyrlægekæde ikke opfylder kravene for at kunne benytte succession.

Overdragelsen med succession kan gøres med eller uden et gaveelement. Sker overdragelsen med succession uden et gaveelement, vil det betyde at Mads fortsat skal betale 2.754.060 kr. for selskabet, dog skal John Jensen ikke betale skatten.

Skatten vil være udskudt indtil selskabet en dag overdrages uden succession.

Det ændre dog ikke på prisen for Mads såfremt overdragelsen sker uden et gaveelement, da den latente skat ikke fratrækkes salgsprisen.

Vælges der i stedet at benytte succession med et gaveelement vil Mads blive beskattet med 15% af den andel af gaven der overstiger den indregnede passivpost.

Nedenstående beregning viser at den indregnede passivpost, ved overdragelse til Mads med en indregnet ejendomsværdi på -15% af den offentlige vurdering, er på 503.202 kr.

Beregning af passivpost	1982-cirkulærerne
Salgssum	2.754.060
Anskaffelsessum	125.000
Aktieavance før ejertidsnedslag	2.629.060
Ejertidsnedslag, jf. ABL §47 stk. 3	341.778
Aktieavance til beskatning	2.287.282
Passivpost, 22%	503.202

John Jensen kan vælge at give hele eller en del af selskabet i gave til Mads. Nedenstående beregninger viser tre scenarier, hvor John overdrager selskabet til Mads med succession, hvoraf 25%, 50%, 75% og 100% af selskabet gives i gave.

Beregning af gaveafgift	25% gave	50% gave	75 % gave	100% gave
Gave	688.515	1.377.030	2.065.545	2.754.060
Passivpost	-503.202	-503.202	-503.202	-503.202
Bundfradrag (67.100 kr. i 2020)	-67.100	-67.100	-67.100	-67.100
Beløb til afgiftsberegning	118.213	806.728	1.495.243	2.183.758
Gaveafgift	17.732	121.009	224.286	327.564
Beregning af kapitalkrav for Mads				
Salgssum efter gave	2.065.545	1.377.030	688.515	0
Gaveafgift	17.732	121.009	224.286	327.564
Kapitalkrav for Mads, i alt	2.083.277	1.498.039	912.801	327.564

Scenariet hvor John Jensen giver 100% af selskabet i gave til Mads kræver den mindste kapital af Mads, men i det scenarie modtager John Jensen ikke nogen penge for selskabet.

Da den opsparede kapital i Dyr lægehuset ApS er en del af Johns pensionsopsparing er dette derfor ikke en holdbar løsning. Da Mads ikke har kapitalen til at betale for selskabet ved mindre end 100% i gave, uden fremmedfinansiering af overdragelsen, arbejder vi videre med andre metoder for et generationsskifte.

9.4 Omstrukturering med efterfølgende generationsskifte

Ved øvrige metoder for generationsskifte kan det give god mening først at udføre en omstrukturering af selskabsstrukturen.

Når der udføres en omstrukturering er det oplagt at der oprettes to holdingselskaber, et ejet af John Jensen og et ejet af erhververen. Dette giver mulighed for risikobegrænsning i form af en begrænset hæftelse for John og erhververen ved at driftsselskabet Dyr lægehuset ApS ejes gennem holdingselskaberne.

Erhververens oprettelse af et holdingselskab vil udgøre en almindelig oprettelse af et selskab når der oprettes forud for generationsskiftet. Dette vil derfor ikke blive gennemgået yderligere i denne opgave.

Ved oprettelse af et holdingselskab for John Jensen, hvor holdingselskabet efterfølgende ejer Dyr lægehuset ApS, er der to muligheder: aktieombytning (teori gennemgået i kapitel 5.2) og tilførsel af aktiver (teori gennemgået i kapitel 5.4)

Grundet den tunge proces omkring tilførsel af aktiver, hvor der både skal udarbejdes ledelseserklæring og vurderingsberetning, samt at der skal foretages revision af åbningsbalancen, vurderes denne model ikke at være optimal for John og Dyr lægehuset ApS. Der arbejdes derfor ikke videre med tilførsel af aktiver, i stedet ses der kun på aktieombytning.

Ved aktieombytning vil John Jensen stifte et nyt holdingselskab ved at ombytte anparterne i Dyr lægehuset ApS til anparter i holdingselskabet Jensen Holding ApS. John vil herefter eje anparterne i Jensen Holding ApS, og Jensen Holding ApS vil eje anparterne i Dyr lægehuset ApS. John vil derfor indirekte eje Dyr lægehuset ApS.

Som beskrevet i 5.2.2 er det muligt at gennemføre en skattefri aktieombytning.

Anskaffelsessummen og -tidspunktet for Dyr lægehuset ApS vil blive overført til Jensen Holding ApS, og anskaffelssummen og -tidspunktet for Dyr lægehuset ApS vil herefter være svarende til handelsværdien og ombytningstidspunktet.

Anskaffelsessummen for Dyr lægehuset ApS var 125.000 kr., hvilket efter ombytningen er anskaffelsessummen for Jensen Holding ApS. Dyr lægehuset ApS' anskaffelsessum vil som nævnt nu være svarende til handelsværdien der er beregnet til 2.928.531 kr. jf. Kapitel 8.2.

Balancen for Jensen Holding ApS vil herefter ombytningen se ud som følger:

Aktiver	
Kapitalandele i Dyr lægehuset ApS	2.928.531
Aktiver, i alt	2.928.531
Passiver	
Selskabskapital	40.000
Indbetalt overkurs	2.888.531
Passiver, i alt	2.928.531

9.4.1 For og imod omstrukturering til holdingselskaber:

Ved omstrukturering til at Dyr lægehuset ApS nu ejes af et holdingselskab i stedet for Jens fjerner muligheden for at Mads kan overtage selskabet med skattemæssig succession. Dette skyldes at der kun kan overdrages med skattemæssig succession i mellem fysiske personer og den ene eller begge part(er) kan derfor ikke være et selskab. På grund af holdingkravet vil generationsskiftet nu først kunne udføres om 3 år. Der kan dog opnås dispensation for holdingselskabet såfremt den skattefrie aktieombytning er udført med tilladelse fra Skattestyrelsen.

Da generationsskifte er en af de grunde der som hovedregel accepteres af Skattestyrelsen ved ansøgning om skattefri aktieombytning, vurderes det at være oplagt at ansøge om tilladelse.

I stedet vil det fremtidige generationsskifte af Dyr lægehuset ApS være skattefrit for Jensen Holding ApS, da der er tale om afhændelse af datterselskabs-anparter. Jensen Holding ApS vil herefter udgøre et pengetanksselskab, hvor John Jensen løbende kan trække udbytte fra med udbyttebeskatning fordelt over flere år i takt med at behovet opstår.

Udover hæftelsesbegrænsningen og det skattefrie salg for Jensen Holding ApS, er det også en fordel at Dyr lægehuset ApS er blevet nemmere at "slanke" selskabet, hvilket f.eks. kan gøres ved udlodning af overflødig kapital i form af udbytte eller ved spaltning.

Da sønnen Mads ikke har kapitalen til at overtage selskabet uden fremmedfinansiering, er John Jensen interesseret i at spalte selskabet sådan at John Jensen kan fortsætte med at eje ejendommen. På denne måde vil John Jensen opnå løbende huslejeindtægter, hvilket vil bidrage til hans pension.

9.5 Spaltning:

Som nævnt vil John Jensen gerne have spaltet Dyr lægehuset ApS til to selskaber, hvoraf det ene bliver et driftsselskab med dyr lægeaktiviteterne og det andet et ejendomsselskab. Der skal derfor foretages en grenspaltning.

Reglerne for spaltning er gennemgået i kapitel 5.3, her fremgår blandt andet at alle de spaltede grene skal kunne fungere som selvstændige enheder. En ejendom er af Skattestyrelsen godkendt til at kunne fungere som en selvstændig enhed. Da dyr lægeaktiviteterne ikke er afhængig af at de ejer ejendommen de ligger i (så længe de kan leje sig ind), kan de to grene af selskabet fungere som to selvstændige enheder, og grenspaltningen kan derfor foretages.

Nedenfor er ses spaltningens talopstilling for Dyr lægehuset ApS efter den antagelse at der er opnået godkendelse fra Skattestyrelsen i forbindelse med ansøgningen om tilladelse til aktieombytning.

	Før spaltning			Efter spaltning		Holdingselsk ab
	Dyrlægehu set ApS	Regulering er	Dyrlægehu set ApS efter reg.	Dyrlægehu set 1 ApS	Jensen Ejendom me ApS	Jensen Holding ApS
Goodwill	0	1.165.335	1.165.335	1.165.335	0	0
Grunde og bygninger	894.470	565.930	1.460.400	0	1.460.400	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	0	337.794	337.794	0	0
Kapitalandele i datterselskaber	0	0	0	0	0	2.928.531
Råvarer og hjælpematerialer	33.829	0	33.829	33.829	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	83.927	0	83.927	83.927	0	0
Periodeafgrænsningsp oster	23.230	0	23.230	23.230	0	0
Likvide beholdninger	1.391.486	0	1.391.486	1.391.486	0	0
Aktiver, i alt	2.764.736	1.731.265	4.496.001	3.035.601	1.460.400	2.928.531
Selskabskapital	125.000	0	125.000	125.000	40.000	40.000
Overført resultat	1.453.144	1.350.387	2.803.531	1.695.363	1.068.168	
Indbetalt overkurs			0			2.888.531
Egenkapital, i alt	1.578.144	1.350.387	2.928.531	1.820.363	1.108.168	2.928.531
Hensættelse til udskudt skat	66.000	380.878	446.878	271.924	174.954	0
Gæld til reakreditinstitutter	177.278	0	177.278	0	177.278	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser	230.618	0	230.618	230.618	0	0
Selskabsskat	109.874	0	109.874	109.874	0	0
Anden gæld	602.822	0	602.822	602.822	0	0
Passiver, i alt	2.764.736	1.731.265	4.496.001	3.035.601	1.460.400	2.928.531

Efter aktieombytningen og spaltningen skal der beregnes en goodwill for Dyrslægehuset 1 ApS, da værdien af ejendommen ikke længere vil indgå i forrentningen af aktiverne.

Nedenstående beregning af goodwill'en for Dyrslægehuset 1 ApS viser en goodwill på 1.222.195 kr., hvilket skal bruges i en ny fastsættelse af handelsværdierne ved både et generationsskifte til en ekstern dyrlægekæde og til sønnen Mads.

	2016-17	2017-18	2018-19
Resultat før finansielle poster	551.776	514.840	655.158
Vægtning	1	2	3
Vægtet gennemsnit			591.155
Forrentning af aktiver			- 14.363
Rest til kapitaliseringsfaktor af goodwill			576.792
Kapitaliseringsfaktor			1.222.195
Den beregnede goodwillværdi			1.222.195
Aktiver		30.06.19	Forrentning
Goodwill		1.165.335	-
Grunde og bygninger		-	-
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		337.794	- 10.134
Kapitalandele i datterselskaber		0	-
Råvarer og hjælpematerialer		33.829	- 1.015
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		83.927	- 2.518
Periodeafgrænsningsposter		23.230	- 697
Likvide beholdninger		1.391.486	-
I alt		3.035.601	- 14.363

Kapitaliseringsfaktor:	2,12	0,83	1
		0,60	2
		0,40	3
		0,22	4
		0,07	5

Handelsværdien for en ekstern dyrlægekæde ved brug af TSS cirkulære 2000-10 efter aktieombytning og spaltning er på 1.865.714 kr. jf. nedenstående beregning.

TSS - cirkulære 2000-10		
Egenkapital 30.06.2019		1.820.363
Reguleringer:		
Grunde og bygninger	0	
Grunde og bygninger jf. offentlig vurdering	0	
Tidligere beregnet goodwill tilbageføres	-1.165.335	
Beregnet goodwill	1.222.195	
Reguleringer, i alt	56.860	56.860
Udskudt skat, 22% af reguleringerne	-12.509	-12.509
Samlet handelsværdi		1.864.714

Værdiansættelsen af Dyrlægehuset 1 ApS ved brug af cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 vil give samme værdi som ovenstående beregning, da der ikke længere er en ejendom i selskabet der skal overdrages.

Handelsværdien for den eksterne dyrlægekæde efter aktieombytningen og grenspaltningen af selskabet er derfor reduceret fra 2.928.531 kr. til 1.864.714 kr. Imens handelsværdien for sønnen Mads er reduceret fra 2.754.060 kr. til 1.864.714 kr.

På denne måde er kapitalkravet for en ekstern dyrlægekæde reduceret med 36% og for Mads reduceret med 32%, mens John Jensen stadig ejer ejendommen, hvorfra han vil modtage løbende indtægter i form af husleje, og i fremtiden kan sælge til den fremtidige handelsværdi.

Begge mulige erhververe kan på dette tidspunkt købe aktierne til ovenstående pris uden at John Jensen bliver beskattet af salget. Dog antages det fortsat at erhvervene har behov for fremmedfinansiering for at kunne rejse den krævede kapital til købet.

Der undersøges derfor mulighederne og konsekvenserne ved følgende generationsskiftemodeller efter aktieombytningen og spaltningen har fundet sted:

- Indløsning
- Holdingselskabsmodellen
- Søsterselskabsmodellen

9.6 Indløsning:

Teorien og reglerne for indløsning af overdragerens anparter er gennemgået i kapitel 7.4.

For at sikre at der er tilstrækkelig anpartskapital tilbage efter indløsningen af Jensen Holding ApS' anparter i Dyrlægehuset 1 ApS, sælges der først en andel af anparterne til erhververen.

Da minimumskravet for anpartskapitalen er nedsat fra 125.000 kr. til 40.000 kr. siden Dyrlægehuset ApS blev stiftet i 1985, kan overdragerens anparter indløses ned til at der er 40.000 kr. tilbage i anpartskapital.

Følgende beregning viser at ved salg af 3% til erhververen inden indløsning vil der være tilstrækkelig egenkapital tilbage efter indløsningen.

Jensen Holding ApS' ejerandel i Dyrlægehuset 1 ApS efter salg til erhverver	80 %	90 %	95 %	97 %
Anparternes værdi i Dyrlægehuset 1 ApS	1.864.714	1.864.714	1.864.714	1.864.714
Jensens Holding ApS' andel efter salg til erhverver	1.491.771	1.678.243	1.771.478	1.808.773
Anpartskapital i Dyrlægehuset 1 ApS	125.000	125.000	125.000	125.000
Overført resultat i Dyrlægehuset 1 ApS	1.739.714	1.739.714	1.739.714	1.739.714
Egenkapital i Dyrlægehuset 1 ApS, i alt	1.864.714	1.864.714	1.864.714	1.864.714
Andel solgt til erhververen (anpartskapital der vil være tilbage efter indløsningen)	372.943	186.471	93.236	55.941

Indløsningen af Jensen Holding ApS sker ved brug af en kapitalnedsættelse, hvor Dyrlægehuset 1 ApS udbetaler værdien af de tilbagekøbte anparter. Efter kapitalnedsættelsen vil egenkapitalen være tilsvarende værdien af de anparter der var solgt til erhververen før kapitalnedsættelsen.

Egenkapitalen udgør efter indløsningen 55.941 kr., dog er selskabskapitalen under de krævede 40.000 kr.

For at selskabskapitalen overholder minimumskravet for anpartsselskaber skal der efter indløsningen udføres en fondsudvidelse, hvor der flyttes 36.250 kr. fra det overførte resultat til selskabskapitalen.

Fondsaktierne udstedes uden vederlag, da der blot er tale om en overførsel mellem selskabets bunden og frie kapital.

Nedenstående viser balancen for Dyr lægehuset 1 ApS ifm. indløsningsen og fondsudvidelsen:

	Dyr lægehuset 1 ApS		
	Før indløsning	Efter indløsning	Fondsudvidelse
Goodwill	1.222.195	1.222.195	1.222.195
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	337.794	337.794
Råvarer og hjælpematerialer	33.829	33.829	33.829
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	83.927	83.927	83.927
Periodeafgrænsningsposter	23.230	23.230	23.230
Likvide beholdninger	1.391.486	0	0
Aktiver, i alt	3.092.461	1.700.975	1.700.975
Selskabskapital	125.000	3.750	40.000
Overført resultat	1.739.714	52.191	15.941
Egenkapital, i alt	1.864.714	55.941	55.941
Hensættelse til udskudt skat	284.433	284.433	284.433
Gæld til pengeinstitutter	0	417.287	417.287
Leverandører af varer og tjenesteydelser	230.618	230.618	230.618
Selskabsskat	109.874	109.874	109.874
Anden gæld	602.822	602.822	602.822
Passiver, i alt	3.092.461	1.700.975	1.700.975

Ved brug af denne model modtager John Jensen den totale handelsværdi for Dyr lægehuset 1 ApS gennem hans holdingselskab Jensen Holding ApS, samtidig med at erhververen udelukkende skal finansiere 55.941 kr. Dette skyldes at Dyr lægehuset 1 ApS finansiere den resterende del af salgssummen gennem kapitalnedsættelsen.

Såfremt John Jensen venter 3 år⁶⁰ med at foretage salget af de 3% af anparterne til erhververen og indløsningen, vil han modtage proventet skattefrit.

I ovenstående scenarie vil Dyr lægehuset 1 ApS dog stå tilbage med ingen likviditet og en gæld på 417.287 kr. for at finansiere udbetalingen af indløsningen. Dette sætter selskabet i en meget usikker økonomisk position, og vil ikke være at anbefale. Dette overholder heller ikke kravet om at en indløsning kun kan udføres såfremt dette vurderes forsvarligt i forhold til Dyr lægehuset 1 ApS økonomiske position.

For at forbedre den økonomiske position er det en mulighed at Dyr lægehuset 1 ApS beholder en del af likviderne, hvor Jensen Holding ApS udsteder et større gældsbevis til Dyr lægehuset 1 ApS på de 417.287 kr. plus de beholdte likvider. Dyr lægehuset 1 ApS kan afdrage gældsbeviset når selskabets likvider tillader det.

Dette udgør dog en risiko for John Jensen, da der er en risiko for at Dyr lægehuset 1 ApS kommer i økonomiske udfordringer og aldrig opnår likviditeten til at afdrage gælden til Jensen Holding ApS.

9.7 Holdingselskabs-modellen:

En anden mulig generationsskifte model til benyttelse ved overdragelse af Dyr lægehuset 1 ApS er "holdingselskabs-modellen". Ved brug af denne model vil der blive foretaget et fuldt generationsskifte af Dyr lægehuset 1 ApS fra Jensen Holding ApS til erhververens holdingselskab. Modellen kan bruges både ved generationsskifte til en ekstern dyrlægekæde og til sønnen Mads.

Ved overdragelsen udstedes der et gældsbevis fra Jensen Holding ApS til erhververens holdingselskab på hele eller dele af salgssummen, afhængig af forhandlingerne mellem John Jensen og erhververen.

Nedenstående talopstilling viser Jensen Holding ApS' og erhververens holdingselskabs regnskab før og efter et generationsskifte ved brug af "Holdingselskabs-modellen".

---

⁶⁰ Jf. holdingreglen om ikke at afhænde datterselskabsanparterne indenfor 3 år efter aktieombytning og spaltning.

Jensen Holding ApS	Før generationsskifte	Efter generationsskifte
Aktiver		
Kapitalandele i Dyrlægehuset ApS	1.864.714	0
Tilgodehavende hos erhververens holdingselskab	0	1.864.714
Aktiver, i alt	1.864.714	1.864.714
Passiver		
Selskabskapital	40.000	40.000
Indbetalt overkurs	1.824.714	1.824.714
Passiver, i alt	1.864.714	1.864.714

Erhververens Holding ApS	Før generationsskifte	Efter generationsskifte
Aktiver		
Kapitalandele i Dyrlægehuset ApS	0	1.864.714
Likvider	40.000	0
Aktiver, i alt	0	1.864.714
Passiver		
Selskabskapital	40.000	40.000
Egenkapital i alt	40.000	40.000
Gæld til Jensen Holding ApS	0	1.824.714
Passiver, i alt	40.000	1.864.714

Da salget fortsat sker fra Jensen Holding ApS vil salget være skattefrit.

Fordelen ved denne model er at gælden vil blive afviklet i takt med at der udloddes udbytte fra Dyrslægehuset 1 ApS til erhververens holdingselskab, og derfor bliver det i sidste ende Dyrslægehuset 1 ApS der finansiere generationsskiftet.

Ulempen ved denne model er risikoen for at Dyrslægehuset 1 ApS ikke vil frembringe tilstrækkeligt overskud i fremtiden til at kunne udlodde udbytte svarende til gælden, og John Jensen derfor ikke når at modtage betalingen for Dyrslægehuset 1 ApS i sin levetid.

Ydermere vil der løbe renter på gælden, og prisen for Dyrslægehuset 1 ApS vil derfor i sidste ende være højere end hvis der blev benyttet en generationsskiftemodel uden udstedelse af gældsbevis.

Udføres generationsskiftet til sønnen Mads, er både Mads og John dog enige om at det er en fordel at renterne bliver i familien. Hvor meget der vil løbe på i renter afhænger af, hvor længe der går før gælden afdrages. Det vil koste 467.582 i renter før skat såfremt der går 10 år før gælden er fuldt afdraget, og der hvert år afdrages en tiendedel af hovedstolen med en rente på 5% med afdrag og rentetilskrivning hvert kvartal.

Da erhververens holdingselskab kommer til at eje 100% af Dyrslægehuset 1 ApS, vil de være obligatorisk nationalt sambeskattet, og de vil derfor kunne fratække renterne fra den skattepligtige indkomst i Dyrslægehuset 1 ApS. Dette giver et fradrag på 22% af renterne.

9.8 Søsterselskabsmodellen:

John Jensen kan også vælge at overdrage virksomheden med søsterselskabsmodellen. Som nævnt ved gennemgangen af teorien i kapitel 7.6 er modellen mest anvendelig når der skal overdrages dele af en virksomheds aktiviteter.

Modellen kan bruges både før og efter en eventuel anpartsombytning og spaltningen. Nedenstående talopstilling/beregning viser balancen og realisationsbeskatningen for overdragelse ved brug af "søsterselskabs-modellen" med og uden omstrukturering.

Ved brug af søsterselskabsmodellen før omstruktureringen sælges dyrlægeaktiviteten fra og ejendommen beholdes i Dyrslægehuset ApS, der vil forblive ejet af John Jensen.

I dette scenarie bliver kapitalkravet for erhververen (handelsprisen) for aktiviteterne 851.985 kr. og skatten for Dyrslægehuset ApS bliver 268.883 kr.

Søsterselskabsmodellen uden omstrukturering	Dyrlægehuset ApS før overdragelse	Dyrlægehuset ApS efter overdragelse	Erhververs ApS efter overdragelse
Goodwill	0	0	1.222.195
Grunde og bygninger	894.470	894.470	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	0	337.794
Råvarer og hjælpemateriel	33.829	0	33.829
Debitorer	83.927	0	83.927
Periodeafgrænsningsposter	23.230	0	23.230
Gældbrev til erhververens ApS	0	851.985	0
Likvider	1.391.486	1.391.486	40.000
Aktiver, i alt	2.764.736	3.137.941	1.740.975
Anpartsselskabskapital	125.000	125.000	40.000
Overført resultat/overkurs	1.453.144	2.406.456	0
Egenkapital, i alt	1.578.144	2.531.456	40.000
Udskudt skat	66.000	50.450	15.550
Gæld til realkreditinstituter	177.278	177.278	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser	230.618	0	230.618
Selskabsskat	109.874	378.757	0
Gældsbrev til erhververens ApS	0	0	851.985
Anden gæld	602.822	0	602.822
Passiver, i alt	2.764.736	3.137.941	1.740.975

Søsterselskabsmodellen uden omstrukturering	Dyrlægehuset ApS' anskaffelsessum	Dyrlægehuset ApS' salgssum	Skattepligtig avance	Skattebetaling
Goodwill	0	1.222.195	1.222.195	268.883
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	337.794	0	0
Råvarer og hjælpemateriel	33.829	33.829	0	0
Debitorer	83.927	83.927	0	0
Periodeafgrænsningsposter	23.230	23.230	0	0
I alt	478.780	1.700.975	1.222.195	268.883

Ved brug af søsterselskabsmodellen efter omstruktureringen sælges dyrlægeaktiviteten også fra Dyrlægehuset 1 ApS, men da ejendommen er spaltet til sit eget selskab, vil der kun være likvider, egenkapital, skyldig selskabsskat og et eventuelt tilgodehavende ifm. salget tilbage.

Igen forbliver Dyrlægehuset 1 ApS ejet af John Jensen, og i dette scenarie bliver kapitalkravet for erhververen (handelsprisen) for aktiviteterne 595.611 kr. og skatten for Dyrlægehuset ApS bliver 12.509 kr.

Søsterselskabsmodellen med omstrukturering	Dyrlægehuset 1 ApS før overdragelse	Dyrlægehuset 1 ApS efter overdragelse	Erhververs ApS efter overdragelse
Goodwill	1.165.335	0	1.222.195
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	0	337.794
Råvarer og hjælpemateriel	33.829	0	33.829
Debitorer	83.927	0	83.927
Periodeafgrænsningsposter	23.230	0	23.230
Gældbrev til erhververens ApS	0	595.611	0
Likvider	1.391.486	1.391.486	40.000
Aktiver, i alt	3.035.601	1.987.097	1.740.975
Anpartsselskabskapital	125.000	125.000	40.000
Overført resultat/overkurs	1.695.363	1.739.714	0
Egenkapital, i alt	1.820.363	1.864.714	40.000
Udskudt skat	271.924	0	271.924
Leverandører af varer og tjenesteydelser	230.618	0	230.618
Selskabsskat	109.874	122.383	0
Gældsbrev til erhververens ApS	0	0	595.611
Anden gæld	602.822	0	602.822
Passiver, i alt	3.035.601	1.987.097	1.740.975

Søsterselskabsmodellen med omstrukturering	Dyrlægehuset ApS' anskaffelsessum	Dyrlægehuset ApS' salgssum	Skattepligtig avance	Skattebetaling
Goodwill	1.165.335	1.222.195	56.860	12.509
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	337.794	337.794	0	0
Råvarer og hjælpemateriel	33.829	33.829	0	0
Debitorer	83.927	83.927	0	0
Periodeafgrænsningsposter	23.230	23.230	0	0
I alt	1.644.115	1.700.975	56.860	12.509

Skatten er lavere ved salget af aktiviteterne efter omstruktureringen, fordi der i forbindelse med omstruktureringen er indregnet en anskaffelsessum for goodwill på 1.165.335 kr., hvorfor den skattepligtige avance er mindre. Dog er købsprisen også lavere, da der i forbindelse med indregningen af goodwill ved omstruktureringen er opstået en udskudt skat der trækker prisen ned.

Provenuet efter skat for John er det samme om han benytter søsterselskabsmodellen før eller efter spaltning, da begge modeller giver et provenuet efter skat på 583.102 kr.

Hvis der ses bort fra administrationen omkring aktieombytning og spaltning, kan dette være en fordel at udføre før brug af modellen, da der her opnås hæftelsesbegrænsning for John. Ydermere vil det minimere den skat der skal betales nu her, da der i stedet opstår en udskudt skat for erhververen. Dette kan være at foretrække, da det mindsker kapitalkravet ved overdragelsen, og dermed øger muligheden for at undgå fremmedfinansiering.

Fordelen ved denne metode er det lave kapitalkrav til erhververen, mens ulempen er at der er minimale likvider i selskabet, og i dette tilfælde vil der ikke være nok til at betale de kortfristede forpligtelser også selvom at man kunne omdanne debitorerne til likvider før end at forpligtelserne

forfaldt. Der vil derfor være en reel going concern risiko i erhververens selskab efter overdragelsen. En yderligere ulempe ved modellen er mængden af administration modellen medfører. Der skal udarbejdes nye kontrakter for alle de tidligere kontrakter, da kontrakterne nu skal være med det nye selskab. Dette indbærer medarbejderkontrakter samt eventuelle forretningsmæssige kontrakter f.eks. en leverandørkontrakt.

10.1 Diskussion af generationsskifte af Dyrlægehuset ApS

Ved vurdering af de forskellige modeller skal der oftest tages hensyn til skattebetalingen og kapitalkravet til erhververen, samt kravet til provenuet fra overdragers side. Ofte vil overdrageren og erhververen have forskellige interesser i et generationsskifte, dog kan der ved overdragelse til en interesseforbunden part være tale om, omend ikke helt ens interesser, så tilnærmelsesvist ens interesser om en lavere pris end handelsværdien dikterer.

Uanset hvem selskabet overdrages til, er det som hovedregel i overdragerens og erhververens interesse at selskabet kan fortsætte sin drift i en årrække efter generationsskiftet. Det er derfor hverken i overdragerens eller erhververens interesse at tømme selskabet for alle likvider, da dette vil udgøre for stor en going concern risiko for selskabet.

Ydermere kan en for stor gæld hos erhververen også være u hensigtsmæssigt for både selskabet og erhververen. Såfremt gælden ligger i selskabet, kan selskabet blive erklæret konkurs, hvis de ikke formår at afbetale på gælden. Såfremt gælden ligger i erhververens holdingselskab eller personligt hos erhververen sætter det et vist krav til udbytte fra selskabet i årene efter generationsskiftet. Dette kan sætte selskabet i en situation, hvor der udloddes så meget udbytte at der ikke er likvider tilbage til at udvikle selskabet.

Udgangspunktet for et generationsskifte er som tidligere nævnt et skattepligtigt salg af anparterne, dog er der ovenfor i opgaven også gennemgået flere alternativer til dette udgangspunkt. I nedenstående oversigt sammenholdes udgangspunktet med de gennemgåede alternativer, på parametre som salgssum, skattebetaling for både overdrager og erhverver, og kapitalkravet for

erhververen. Ydermere er der også medtaget tidshorizont og graden af administration ved modellerne i oversigten.

Oversigt over alternativer for et generationsskifte af Dyrslægehuset ApS							
	Model	Salgssum	Skattebeløb for overdrageren	Skattebeløb for erhververen	Kapitalkrav for erhververen	Tids-horizont	Graden af administration ifm. modellen
Generations-skifte uden holdingselskab	Anpartssalg uden succession	Ekstern: 2.928.531 kr. Mads: 2.754.060 kr.	Ekstern: 1.016.668 kr. Mads: 952.917 kr.	0 kr	Ekstern: 2.928.531 kr. Mads: 2.754.060 kr.	Nu	Lav
	Anpartssalg til sønnen mads med succession uden gave	2.754.060 kr	0 kr	952.917 kr. (latent skat)	2.754.060 kr	Nu	Lav
	Anpartssalg til sønnen mads med succession med gave	1.377.030 kr	0 kr	121.009 kr	1.498.039 kr	Nu	Lav
	Salg af driften til et andet selskab	851.985 kr	268.883 kr	0 kr	891.985 kr (inkl. selskabskapital)	Nu	Lav - middel
Generations-skifte med holdingselskab	Anpartssalg fra holdingselskab med spaltning	1.864.714 kr (såfremt aktieombytning og spaltning var foretaget for 3 år siden)	Udbytte skat ved udlodning fra Jensen Holding ApS	0 kr	1.864.714 kr	3 år u. dispensation	Middel
	Indløsning af overdragerens anparter	1.864.714 kr (såfremt aktieombytning og spaltning var foretaget for 3 år siden)	Udbytte skat ved udlodning fra Jensen Holding ApS	0 kr	55.941 kr	3 år u. dispensation	Middel
	Anpartssalg mellem to holdingselskaber med udstedelse af gælds-brev	1.864.714 kr (såfremt aktieombytning og spaltning var foretaget for 3 år siden)	Udbytte skat ved udlodning fra Jensen Holding ApS	0 kr	40.000 kr	3 år u. dispensation	Middel
	Salg af driften til et andet selskab	595.611 kr	12.509 kr	Udskudt skat vedrørende goodwill (256.374 kr.)	635.611 kr (inkl. selskabskapital)	3 år u. dispensation	Middel - høj

Som det fremgår af ovenstående skema er skattepligtigt salg af anparterne den mindst fordelagtige model, da denne model resultere i både den højeste skattebetaling samt det højeste kapitalkrav for erhververen.

Det vil i stedet være mere fordelagtigt at benytte et af alternativerne. Vores anbefaling afhængig af Johns ønsker til tidshorizonten for generationsskiftet.

Såfremt John ønsker et hurtigt generationsskifte vil anbefalingen være at benytte "søsterselskabsmodellen", hvor aktiviteten sælges til et selskab ejet af erhververen. Ved brug af denne model uden en forudgående omstrukturering kan overdragelsen ske inden for kort tid. Ud af modellerne uden forudgående omstrukturering er dette modellen med lavest kapitalkrav til erhververen uden at der er sket en formindskelse af Johns formue, som ellers er tilfældet ved succession med gaveelement.

Dette skyldes at overdragelsen kun omfatter dyrlægeaktiviteten, og John beholder derfor ejendommen og likviderne. På denne måde mindskes erhververens kapitalkrav ved overdragelsen, da denne kun skal betale for dyrlægeaktiviteterne.

Ejendommen vil efterfølgende genere huslejeindtægt, hvilket vil bidrag til Johns pension.

Ejendommen kan i fremtiden sælges, eventuelt til erhververen af dyrlægeaktiviteterne, når der er opbygget noget likviditet i det nye selskab.

Da selskabet er Johns pension kan han vælge at udlodde likviderne der tilbage via udbytte fra Dyrlægehuset ApS. Der er tale om 1.391.486 kr. som vil forblive Johns og kan udloddes i takt med at behovet opstår. Dog er der ved overdragelsen forpligtelser for 337.603 kr. ud over de 268.883 kr. der skal betales i skat ved overdragelsen. Det vil være at anbefale at disse forpligtelser betales inden en eventuel udlodning af alle likviderne.

Ved brug af dette alternativ skal erhververen dog vær opmærksom på at det nye selskab ikke vil have nok likvider til at betale de kortfristede forpligtelser. Der kan derfor være behov for at indskyde op til 793.440 kr. i selskabet, afhængig af hvornår den kortfristede gæld forfalder i forhold til opbygning af likvider fra driften, da dette er den kortfristede gæld der ikke er dækket af likvider ved overdragelsen.

Vælges dette alternativ kan det derfor være en fordel at udstede et gældsbrief fra Dyr lægehuset ApS til erhververens ApS på salgssummen, sådan at erhververens kapitalkrav formindske til at være den nødvendige indskydelse af likvider i sit eget selskab. Denne indskydelse skal dog enten bindes på egenkapitalen eller indregnes som gæld til indehaver og forrentes herefter.

Ydermere er der ved valg af dette alternativ en del administrativt arbejde i form af udarbejdelse af nye kontrakter i mellem erhververens selskab og forretningspartner samt ansatte.

Vi vil derfor i stedet anbefale at John benytter muligheden for en omstrukturering, hvilket betyder at generationsskiftet må udskydes i 3 år. Af disse alternativer vil vi anbefale at sælge Dyr lægehuset 1 ApS fra Jensen Holding ApS til erhververens holdingselskab. Dette alternativ giver både risikoafgrænsning og skattemæssige fordele. Det anbefales at omstruktureringen sker via aktieombytning og spaltning med tilladelse fra Skattestyrelsen, da Dyr lægehuset ApS opfylder kravene hertil.

Vi anbefaler at der udstedes et gældsbrief mellem Jensen Holding ApS og erhververen på salgssummen minus de 40.000 kr. der er indskudt i erhververens holdingselskabs, som udbetales til Jensen Holding ApS ved overdragelsen. Da det er planen at der udstedes et gældsbrief på næsten hele salgssummen anbefales det at spaltningen fortsat udføres til at nedsætte salgssummen og sikre en løbende indtægt til pensionen i form af huslejeindtægter. Ydermere giver det en sikring John Jensens pension, i tilfælde af at Dyr lægehuset 1 ApS går konkurs og erhververens Holding selskab ikke kan betale gælden, vil John Jensen fortsat have ejendommen til at udleje eller sælge.

Den endelige salgssum er dog uvis, da overdragelsen først vil finde sted om 3 år.

Ved denne model vil det i sidste ende være Dyr lægehuset 1 ApS der betaler for generationsskiftet i form af udbytte til erhververens holdingselskab der derfra vil afdrage på gælden.

For begge modeller har det ingen betydning hvorvidt overdragelsen sker til en ekstern dyr lægekæde eller sønnen Mads.

11.1 Konklusion:

Denne hovedopgave afdækker de økonomiske og skatteretlige aspekter ved et generationsskifte af et anpartsselskab, og inkluderer et casestudie af det fiktive anpartsselskab Dyrslægehuset ApS. Ved casestudiet af Dyrslægehuset ApS er der belyst nogle af de udfordringer der ofte ses ved et generationsskifte.

Et vigtigt aspekt af et generationsskifte er den indledende planlægning af processen. Ofte kræver det en længerevarende forberedelse med identifikation af mulige erhververe, samt overvejelser af en eventuel omstrukturering som er f.eks. er tilfældet for Dyrslægehuse ApS.

I planlægningen skal også indgå alle relevante forhold for selskabet samt overvejelser og bekymringer for selskabets fremtid. Dette skal indarbejdes i planen for generationsskiftet, sammen med en værdiansættelse af selskabet.

Som det første er det dog vigtigt at vurdere om selskabet i det hele taget egner sig til et generationsskifte, eller om det er afhængig af den nuværende ejer. Ydermere kan der være andre hensyn der ønskes at blive taget ved generationsskiftet, som f.eks. at overdrage til et barn med eller uden et gaveelement. Dette kaldes de "bløde" værdier og det er vigtigt at få kortlagt inden man går videre til de økonomiske og retlige aspekter, da ethvert generationsskifte er forskelligt.

Når de "bløde" værdier er kortlagt er det tid til at gå videre til de mere økonomiske aspekter af processen. Først skal der fastsættes en værdi for selskabet.

Værdiansættelsen er en betydningsfuld del af generationsskiftet, da denne er afgørende for kapitalkravet for erhververen, provenuet for overdrageren og selvfølgelig også en eventuel skattebetaling. For mange overdragere er virksomheden deres pension, og derfor er salgssummen ofte vigtig for dem, værdiansættelsen skal dog altid ske til handelsværdien.

Der vurderes ikke at være en udfordring i forbindelse med værdiansættelsen ved salg til en tredjepart, men der kan være udfordringer ved salg til en interesseforbunden part, da de kan have ens interesser.

Derfor er der fra Skattestyrelsens side udstedt nogle cirkulære der kan bruges ved værdiansættelsen af selskabet. Disse cirkulære går dog ikke i forvejen for den egentlige handelsværdi, og de skal derfor rettes til, såfremt der er forhold der særlige for selskabet sådan at værdien jf. cirkulæret differere med handelsværdien.

Disse cirkulære er følgende:

- Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982
- Den juridiske vejledning, afsnit C.B.3.5.4.3 om fast ejendom.
- TSS-cirkulære 2000-9 om aktier.
- TSS-cirkulære 2000-10 om goodwill.
- Værdiansættelsesvejledning E nr. 238 om værdiansættelse af aktier.

Cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 er dog i stor grad erstattet af TSS-cirkulærene 2000.

Generationsskiftet kan foretages på mange forskellige måder ved brug af de forskellige generationsskiftmodeller. Alle generationsskiftmodeller bør overvejes ved et generationsskifte og efterprøves for at vurdere den mest fordelagtige for netop det generationsskifte. I overvejselen bør det inddrages de administrative aspekter af modellen samt reglerne for anvendelsen. Opfylder selskabet ikke allerede reglerne for benyttelse af en model, kan det være en løsning at udføre en omstrukturering inden generationsskiftet.

I forbindelse med omstrukturering inden et generationsskifte er der flere omstruktureringsmodeller der kan benyttes. Fælles for dem er at de kan udføres skattefrit med eller uden tilladelse fra Skattestyrelsen, hvor reglerne for succession benyttes og skatten udsættes til et senere tidspunkt.

I vores opgave har vi som nævnt inddraget casevirksomheden Dyr lægehuset ApS. Dette er en fiktiv virksomhed baseret på en virkelig dyreklinik, tilpasset til opgaven så der afdækkes de dilemmaer vi i indledningen gerne ville afdække.

Opgaven undersøger både generationsskifte til en ekstern dyrlægekæde og generationsskifte til sønnen Mads der også er ansat som dyrlæge. Ved den anbefalede model har det dog ingen betydning, hvorvidt der overdrages til den ene eller den anden part, hvorfor valget er op til John Jensen baseret på de "bløde" værdier.

Der anbefales at omstrukturerer selskabsstrukturen så der indsættes Jensen Holding ApS over Dyr lægehuset ApS, og Dyr lægehuset ApS splittes til to selskaber: Jensen Ejendomme ApS og Dyr lægehuset 1 ApS. Dyr lægehuset 1 ApS vil derefter blive solgt fra Jensen Holding ApS til erhververen ved udstedelsen af et gældsbevis fra overdrageren til erhververen, der afdrages i takt med udlodning fra Dyr lægehuset 1 ApS.

Ved den anbefalede model er en omstrukturering nødvendig først, hvilket kan udføres ved enten aktieombytning eller tilførsel af aktiver. Begge modeller kan udføres skattefrit, og det anbefales Dyr lægehuset ApS at benytte muligheden for skattefri aktieombytning med tilladelse fra Skattestyrelsen. Det vurderes at Dyr lægehuset ApS opfylder kravene for at opnå en kombineret tilladelse fra Skattestyrelsen om skattefri aktieombytning og spaltning.

Der anbefales at udføre en grenspaltning af ejendommen til et selskab og dyrlægeaktiviteten til et andet selskab. Spaltningen anbefales for at minimere kapitalkravet hos erhververen og samtidig sikre John Jensen løbende indtægter i form af huslejeindtægter fra ejendommen efter generationsskiftet af selskabet med dyrlægeaktiviteten.

Ydermere vil dette sikre at der er mulighed for salg af ejendommen til en tredjepart i fremtiden, såfremt erhververen ikke kan afdrage gælden for Dyr lægehuset 1 ApS.

Den nye selskabsstruktur åbner op for muligheden for at sælge Dyr lægehuset 1 ApS fra Jensen Holding ApS skattefrit samt at udlodde udbytte fra Jensen Ejendomme til Jensen Holding ApS skattefrit. Herefter kan der udloddes udbytte fra Jensen Holding ApS til John Jensen med udlodningsbeskatning i takt med at behovet opstår.

Ved grenspaltning skal der dog opretholdes kravet om at de spaltede grene skal kunne fungere som selvstændige enheder efter spaltningen. Det vurderes at både Jensen Ejendomme ApS og Dyr lægehuset 1 ApS kan fungere som selvstændige enheder efter grenspaltningen.

Generationsskiftemodellen efter omstruktureringen kræver derfor kun 40.000⁶¹ kr. i kapital fra erhververen, og afleder ikke nogen beskatning af overdrageren. Dog kan generationsskiftet først udføres 3 år efter omstruktureringen. Ved denne model betaler Dyr lægehuset 1 ApS for generationsskiftet i form af udbytte til erhververens holdingselskab der derefter kan afdrages til Jensen Holding ApS.

---

⁶¹ Minimumskapital for anpartsselskaber

12.1 Perspektivering:

Den manglende forskel i overdragelsen til de to parter skyldes ejendommen ikke overdrages ved den anbefalede model. Når ejendommen tages ud af værdiansættelsen, giver det for Dyrslægehuset ApS samme værdiansættelse i begge scenarier. Dette skyldes at driftsmidler og varelager er vurderet til at den regnskabsmæssige værdi stemmer overens med den handelsmæssige værdi. Var der i stedet arbejdet med et selskab hvor driftsmidlerne og varelageret ikke havde samme handelsværdi som den regnskabsmæssige værdi, ville der være en forskel i værdiansættelsen og dermed også i det økonomiske aspekt af overdragelsen til de to forskellige erhververe.

Værdiansættelsen af virksomheden er foretaget på baggrund af historiske data, men som følge af COVID-19 kan vi ikke udelukke, at det på sigt vil påvirke selskabet negativt, og man derved om et år eller mere ville have en betydelig værdiforringelse i selskabet.

Værdiforringelsen ville få betydning uagtet, om ejer vælger af overdrage til næste generation eller sælge til tredjemand, men det kan være sværere at sælge til tredjemand i disse tider, da det muligvis kan resultere i behov for fremmedfinansiering, og at bankerne derved vil have et krav til virksomhedens præstation efter COVID-19's indtræf.

Vi har taget udgangspunkt i et fiktivt ApS, hvorfor det ikke er muligt for os at undersøge de økonomiske konsekvenser af COVID-19, og derved påvirkningen på værdiansættelsen. Såfremt vi havde taget udgangspunkt i et eksisterende ApS (ikke fiktivt), kunne vi ved budgetopfølgninger måle en foreløbig påvirkning værdiansættelsen, hvilket havde været interessant.

13.1 Litteraturliste:

Bog: Trykt bog

Bille, J.K., Jensen, M.H. & Nielsen, R.M.. (2019). *Omstrukturering - Skatteregler i praksis* (3. udg.). Karnov Group Denmark A/S.

Bog: Trykt bog

Rasmussen, J.. & Møller-Andersen, J.. (2008). *Generationsskifte*. Forlaget Thomson A/S.

Bog: Trykt bog

Halling-Overgaard, S.. & Sølvkjær Olesen, B.. (2013). *Generationsskifte og omstrukturering: Det skatteretlige grundlag* (4. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Bog: Trykt bog

Stisen Flyger, C, Hedegaard, O.. & Melander, P.. (2019). *Økonomisk virksomhedsbeskrivelse* (5. udg.). Djøf Forlag.

Bog: Trykt bog

Serup, M (2004). *Generationsskifte - Omstrukturering* (2. udg.). Forlaget Thomson.

Bog: Trykt bog

Skovgaard Hansen, C & Michael Lilja, T osv. (2019). *Erhvervsbeskatning – med fokus på personselskaber og virksomhedsordning* (2. udg.). Djøf Forlag.

Direktiv 2009/133/EF:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:310:0034:0046:DA:PDF>

Webside / Internetkilde:

Ejer- og generationsskifte af virksomhed. (2010, Januar). *Deloitte Statsautoriseret Revisionsaktieselskab*.

<https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/dk/Documents/tax/Generationskiftebog.pdf>

Webside / Internetkilde:

TSS cirkulære 2000-10. (2017, september) *Skattestyrelsen*.

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>

Webside / Internetkilde:

TSS cirkulære 2000-09. (2000, marts) *Skattestyrelsen*.

<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

Webside / Internetkilde:

Aktieavancebeskatningsloven. (2019, september) *Skatteministeriet*.

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/aktieavance%C2%ADbeskatningsloven>

Webside / Internetkilde:

Boafgiftsloven. (2020, januar) *Skatteministeriet*.

<https://www.skm.dk/skattetal/satser/satser-og-beloebsgraenser/boafgiftsloven>